

Województwo
Śląskie

**Departament Rozwoju Regionalnego
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego**

**Sprawozdanie z przebiegu i wyników
konsultacji społecznych projektu
*„Regionalnej Strategii Innowacji
Województwa Śląskiego 2030”*
wraz z *Prognozą oddziaływania na środowisko***

Katowice maj 2021 r.

Opracowanie:

dr Marcin Baron

Jacek Kotra

dr Bogumiła Kowalska

Katarzyna Kuboś

Monika Ptak-Kruszelnicka

Opracowano w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim (SO RIS w PPO II)” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka, Działanie 1.4. Wsparcie ekosystemu innowacji, Poddziałanie 1.4.1. Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji.

Projekt „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”

Dokument powstał w toku wspólnej pracy wielu instytucji i ekspertów reprezentujących środowiska samorządowe, naukowe i biznesowe. Strategia RIS WSL 2030 wytycza cele i obszary interwencji, które Zarząd Województwa Śląskiego wraz z Partnerami chce zrealizować, aby zapewnić właściwe warunki inicjowania i wdrażania innowacji. Mając świadomość, że są one często wynikiem wielorakich interakcji ludzi i organizacji, które w odpowiednim czasie potrafiły zidentyfikować potrzeby, wykreować rozwiązania, przekonać innych do eksperymentowania i ostatecznie zaryzykować wdrożenie innowacji produktowych czy procesów biznesowych, dalszy rozwój ekosystemu innowacji w województwie śląskim jest priorytetem.

Strategia wychodzi także naprzeciw wyzwaniom związanym z procesami globalnymi, negatywnymi skutkami zastoju, kwestiami związanymi ze starzeniem się społeczeństwa czy też zmianami klimatu. Biorąc pod uwagę złożoności problemów związanych z transformacją przemysłową, jaką województwo śląskie musi przeprowadzić, Strategia skupia się na mobilizacji tych środowisk, które dzięki innowacjom mogą zainicjować nowe procesy gospodarcze, wzmocnić swoją pozycję na arenie międzynarodowej i zapewnić nowe miejsca pracy.

Projekt „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030” (RIS WSL 2030) stanowi aktualizację „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020” oraz został opracowany zgodnie z Uchwałą Zarządu Województwa Nr 2984/196/VI/2020 z dnia 16.12.2020 r. w sprawie przyjęcia „Szczegółowego opisu procesu aktualizacji strategii – wersja 1.2. oraz prowadzenia prac nad aktualizacją lub opracowaniem dokumentów strategicznych (SOPAS)”.

Podstawa prawna

- art. 11 ust. 2 pkt 6, ust. 5, art. 12. pkt 1, art. 41 ust. 1, ust. 2 pkt 1, pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1668 z późn. zm.)
- art. 55 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zasada szerokiego partnerstwa w procesie opracowywania strategii

Proces aktualizacji tego dokumentu prowadzony był w oparciu o zasadę szerokiego partnerstwa. Prace nad projektem „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030” były prowadzone przez Departament Rozwoju Regionalnego w

ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim (SO RIS w PPO II)” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi Priorytetowej I Nowoczesna gospodarka, Działanie 1.4. Wsparcie ekosystemu innowacji, Poddziałanie 1.4.1. Zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji.

Skład zespołu eksperckiego odpowiedzialnego za opracowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2030:

Ze strony Parku Naukowo-Technologicznego „Technopark Gliwice” Sp. z o.o.

prof. dr hab. inż. Jan Kosmol

Jacek Kotra

dr Marcin Baron

Łukasz Palmowski

Katarzyna Kuboś

dr Anna Tórz

dr Michał Jasieński

dr Joanna Rudawska

Ze strony Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego:

Barbara Szafir, Departament Rozwoju Regionalnego

Monika Ptak – Kruszelnicka, Departament Rozwoju Regionalnego

dr Bogumiła Kowalska, Departament Rozwoju Regionalnego

Agnieszka Gieroszka, Departament Rozwoju Regionalnego

Piotr Rybak, Departament Rozwoju Regionalnego

W procesie opracowania dokumentu, brali również udział eksperci w ramach poszczególnych Obserwatoriów Specjalistycznych:

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Ochrony Środowiska:

dr Mariusz Kruczek, Główny Instytut Górnictwa

Elżbieta Uszok, Główny Instytut Górnictwa

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologii dla Medycyny:

Izabela Czeremcha, Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.

Alicja Michalik, Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologii dla Energetyki:

Patryk Białas, Park Naukowo-Technologiczny „Euro – Centrum” w Katowicach

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Nanomateriały i Nanotechnologii:

dr inż. Andrzej Płonka, Instytut Metali Nieżelaznych

dr inż. Adam Szatkowski, Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii

NANONET

Jacek Nowak, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Biuro Współpracy z Gospodarką

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologia Informatyczne i Telekomunikacyjne:

Jacek Kotra, Park Naukowo-Technologiczny „Technopark” Gliwice

Katarzyna Kuboś, Park Naukowo-Technologiczny „Technopark” Gliwice

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologia dla Przemysłu Lotniczego:
dr inż. Bartłomiej Płonka, Śląskie Centrum Naukowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego sp. z o.o.

Jolanta Hamerlak, Śląskie Centrum Naukowo-Technologiczne Przemysłu Lotniczego Sp. z o.o.

Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Produkcji i Przetwarzania Materiałów:

dr hab. inż., prof. w PŚ Sławomir Olko, Politechnika Śląska

dr hab. inż., prof. w PŚ Lilla Knop, Politechnika Śląska.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”

Konsultacje społeczne projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030” odbywały się wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko”. **Jednocześnie dokument strategiczny uzyskał pozytywną opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ) oraz Inspektora Sanitarnego.**

Zgodnie z wymaganiami Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz nr 2011/92/UE z 13 grudnia 2011r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity), projekt RIS WSL 2030 jako wyznaczający ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymagał przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z tymi wymaganiami została wykonana „Prognoza oddziaływania na środowisko”, będąca elementem wspierającym proces decyzyjny dla realizacji inwestycji ingerujących w stan środowiska, a wynikających z projektu RIS WSL 2030. Celem Prognozy była ocena potencjalnych i rzeczywistych skutków oddziaływania realizacji projektu RIS WSL 2030 na poszczególne komponenty środowiska z uwzględnieniem możliwych wariantów projektu Programu. Dokonano oceny stanu środowiska w obszarze województwa śląskiego oraz analizy możliwości wystąpienia oddziaływań na poszczególne elementy środowiska, w tym oddziaływań skumulowanych i transgranicznego. W Prognozie zaproponowano także rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji

5

projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz na integralność tego obszaru.

Proces konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2030” wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko

Celem konsultacji było włączenie mieszkańców regionu w proces stanowienia przedmiotowego dokumentu strategicznego. Strategia uwzględnia najnowsze zalecenia Komisji Europejskiej w programowaniu regionalnego rozwoju innowacji na lata 2021-2030, w szczególności dotyczące procesu przedsiębiorczego odkrywania, identyfikacji i aktualizacji inteligentnych specjalizacji oraz w zakresie technologicznego rozwoju regionu.

Konsultacje projektu *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko* odbyły się w okresie od 12 marca do 15 kwietnia 2021 r. Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone na podstawie Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego Uchwały Zarządu Województwa Śląskiego Nr 601/217/VI/2021 z dnia 10 marca 2021 r. akceptującej projekt *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030* wraz ze skierowaniem dokumentu na konsultacje społeczne oraz przystąpieniem do opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko.

Przebieg procesu konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”

Zgodnie z przepisami prawa do publicznej wiadomości została podana informacja o możliwości składania uwag do projektu dokumentu. Do około 1.000 instytucji oraz przedsiębiorstw regionu przekazano w formie elektronicznej informację o organizowanych konsultacjach, w tym do: związków zawodowych, jednostek samorządu terytorialnego, samorządów gospodarczych, organizacji pozarządowych, szkół wyższych oraz jednostek naukowo-badawczych.

Przez cały okres przeprowadzonych konsultacji, tj. w okresie od 12.03.2021 r. do 15.04.2021r., projekt *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030* dostępny był m.in. na następujących stronach internetowych:

- a) Samorządu Województwa Śląskiego ([strona główna](#) oraz [BIP](#)),
- b) [Departamentu Rozwoju Regionalnego](#) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego,
- c) [Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości](#),
- d) Regionalnej Platformie i Obserwatorium Innowacji [INNOBSERVATOR SILESIA](#) oraz na Facebooku RIS.
- e) stronach internetowych Partnerów projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania w województwie śląskim (SO RIS w PPO II)",

- f) Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- g) stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym m.in. Powiatu Częstochowskiego, Powiatu Mikołowskiego, Powiatu Wodzisławskiego, Wodzisławia Śląskiego, Świętochłowic, Ornontowic, Pszowa, Rybnika, naszrybnik.com, Gminy Rudnik, Gminy Rędziny,
- h) na stronie internetowej Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego AGLOMERACJA BESKIDZKA z siedzibą w Bielsku-Białej,
- i) na stronie internetowej Izby Przemysłowo-Handlowej w Tarnowskich Górach,
- j) Platformie Gospodarczej „Plusy dla Biznesu,
- k) na stronie internetowej portalu branży górniczej netTG.pl, portalu gospodarczego „Nowy Przemysł” wnp.pl .

W formule konsultacji społecznych współpraca z środowiskami regionu była prowadzona w ramach seminariów, warsztatów oraz spotkań roboczych. Konsultacje były prowadzone w ramach m.in.:

- spotkań subregionalnych,
- podczas posiedzeń Komisji Sejmiku Województwa Śląskiego, Komitetu Sterującego RIS, Śląskiej Rady Innowacji,
- warsztatów Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SO RIS),
- konferencji regionalnych.

W konsultacjach uczestniczyli m.in. przedstawiciele przedsiębiorstw, klastrów, organizacji pozarządowych, instytucji otoczenia biznesu, izb i stowarzyszeń gospodarczych, uczelni wyższych, organizacji badawczych oraz instytucji finansowych.

Tabela. Ramowy plan konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”.

Działania	Data
Rozpoczęcie konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”	2021-03-12
Konsultacje z Departamentami UM WSL wchodzącymi w skład Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Województwa.	
Warsztaty Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SO RIS),	
Prezentowanie projektu na posiedzeniach: - Komisji Sejmiku Województwa Śląskiego - Zespołu ds. koordynacji przygotowania i wdrażania RPO WSL 2021-2027, - Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, - Śląskiej Rady Innowacji - Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii innowacji (dwa posiedzenia).	

Działania	Data
Organizacja czterech spotkań subregionalnych z udziałem Zarządu Województwa Śląskiego	
Zakończenie konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”	2021-05-15

W lutym 2021 r. przeprowadzono konsultacje z Departamentami UM WSL wchodzącymi w skład Zespołu ds. wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Województwa.

Jednocześnie projekt *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030* został przekazany wszystkim radnym Sejmiku Województwa Śląskiego oraz był przedmiotem obrad podczas posiedzeń przedmiotowych Komisji.

W dniu 8 kwietnia 2021 r., eksperci Śląskiej Rady Innowacji zarekomendowali Komitetowi Sterującemu RIS projekt „*Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030*”. W tym samym dniu dokument otrzymał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W dniu 16 kwietnia 2021 r. odbyło się, pierwsze z dwóch posiedzeń Komitetu Sterującego RIS, podczas których odbyła się debata nad projektem dokumentu. Komitet Sterujący Regionalnej Strategii Innowacji (KS RIS), jako ciało doradcze Zarządu Województwa Śląskiego, od 16 lat skupia kluczowe regionalne instytucje wokół obszaru innowacji. Spotkania te stanowiły doskonałą okazję do dyskusji nad kierunkami rozwoju Województwa Śląskiego oraz wyzwaniem w kontekście nowej perspektywy finansowej. Zielone Śląskie, Sprawiedliwa Transformacja, digitalizacja, inteligentne specjalizacje, Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych oraz Proces Przedsiębiorczego Odkrywania to kluczowe idee, wokół których będą się toczyć się prace, mające na celu wzmacnianie innowacyjnego potencjału regionu. Kwestie te zostały również zauważone podczas dyskusji. Połączenie sił instytucji regionalnych, sprawna komunikacja i skupienie się nad rozwojem kompetencji, a także zagadnienia związane z transformacją, ze środowiskiem i klimatem w kontekście Zielonego Ładu i Zielonej gospodarki, to ważne zagadnienia poruszone przez Członków KS RIS.

W dniu 20 maja 2021 r., odbyło się drugie posiedzenie KS RIS, podczas którego zostały zaprezentowane uwagi i rekomendacje wynikające z konsultacji społecznych RIS WSL 2030. Członkowie Komitetu Sterującego RIS zarekomendowali Zarządowi Województwa Śląskiego przyjęcie projektu „*Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030*”.

Podczas całego okresu konsultacji społecznych istniała możliwość zgłaszania opinii pisemnych poprzez Platformę Innobservator Silesia (www.ris.slaskie.pl).

Organizacja konsultacji subregionalnych

W dniach od 30 marca 2021 r. do 15 kwietnia 2021 r. w formie online odbył się cykl

subregionalnych konsultacji społecznych projektu "Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030".

Organizatorami spotkań byli Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (Departament Rozwoju Regionalnego) oraz Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o.

Informacja o konsultacjach została udostępniona na stronie www.ris.slaskie.pl, na stronie www.technopark.gliwice.pl oraz rozdystrybuowana do przedsiębiorstw, uczelni, instytucji otoczenia biznesu, władz lokalnych przez organizatorów. Każde ze spotkań wymagało wcześniejszej rejestracji uczestników. Udział w spotkaniach był bezpłatny, spotkania miały charakter otwarty. Platformą wspierającą spotkanie był Zoom.

Celem spotkań subregionalnych była konsultacja założeń dokumentu, głównych kierunków, priorytetów i obszarów wsparcia z reprezentacją środowisk lokalnych poszczególnych Subregionów Województwa w tym m.in. przedstawicielami przedsiębiorstw, klastrów, organizacji pozarządowych, instytucjami otoczenia biznesu, izbami i stowarzyszeniami gospodarczymi, uczelniami wyższymi, organizacjami badawczymi oraz instytucjami finansowymi.

Zasięg każdego ze spotkań odzwierciedlał podział na Subregiony, co pozwoliło na dotarcie do społeczności lokalnych i umożliwienie zabrania głosu każdej grupie odbiorców z czterech obszarów. Każdorazowo przebieg spotkań przebiegał według z góry ustalonej agendy, dającej możliwość zaprezentowania głównych założeń dokumentów strategicznych województwa śląskiego oraz wypowiedzi na podniesione zagadnienia i zaprezentowane treści.

Harmonogram konsultacji subregionalnych:

Spotkanie pierwsze:

Data: 30 marzec 2021 r. (wtorek)

Godziny: 12:00-14:00

Uczestnicy: przedstawiciele Subregionu Południowego

Liczba uczestników: 45 (zgodnie z listą obecności)

Subregion Południowy: Bestwina; Bielsko-Biała; Brenna; Buczkowice; Cieszyn; Chybie; Czechowice-Dziedzice; Czernichów; Dębowiec; Gilowice; Golezów; Hażlach; Istebna; Jasienica; Jaworze; Jeleśnia; Koszarawa; Kozy; Lipowa; Łękawica; Łodygowice; Milówka; Porąbka; Radziechowy-Wieprz; Rajcza; Skoczów; Szczyrk; Strumień; Ślemień; Świnna; Ustroń; Ujsoty; Węgierska; Górka; Wilamowice; Wilkowice; Wiśla; Zebrzydowice; Żywiec; Powiat bielski; Powiat cieszyński; Powiat żywiecki.

Spotkanie drugie:

Data: 12 kwiecień 2021 r. (poniedziałek)

Godziny: 09:00-11:00

Uczestnicy: przedstawiciele Subregionu Centralnego

Liczba uczestników: 61 (zgodnie z listą obecności)

Subregion Centralny: Będzin, Bobrowniki, Boronów, Bieruń, Bojszowy, Ciasna, Bytom, Chełm Śląski, Goczałkowice-Zdrój, Chorzów, Gierałtowice, Herby, Czeladź, Imielin,

Irządze, Dąbrowa Górnicza, Kalety, Kochanowice, Gliwice, Kobiór, Koszęcin, Jaworzno, Krupski Młyn, Kroczyce, Katowice, Łędziny, Lubliniec, Knurów, Łazy, Ogrodzieniec, Łaziska Górne, Miasteczko Śląskie, Pawłowice, Mikołów, Pawonków, Mysłowice, Mierzęcice, Pilica, Piekary Śląskie, Ornontowice, Poręba, Radzionków, Orzesze, Pszczyna, Ruda Śląska, Ożarowice, Suszec, Siemianowice Śląskie, Pilchowice, Szczekociny, Sosnowiec, Psary, Włodowice, Świętochłowice, Pyskowice, Woźniki, Tarnowskie Góry, Rudziniec, Zawiercie, Tychy, Siewierz, Żarnowiec, Wojkowiec, Sławków, Zabrze, Sośnicowice, Świerklaniec, Toszek, Tworóg, Wielowieś, Wyrzy, Zbrosławice

Spotkanie trzecie:

Data: 13 kwiecień 2021 r. (wtorek)

Godziny: 09:00-11:00

Uczestnicy: przedstawiciele Subregionu Północnego

Liczba uczestników: 21 (zgodnie z listą obecności)

Subregion Północny: Częstochowa, Blachownia, Powiat Częstochowski, Gmina Dąbrowa Zielona, Miasto i Gmina Koniecpol, Gmina Janów, Gmina Kamienica Polska, Kłobuck, Powiat Kłobucki, Gmina Kłomnice, Gmina Konopiska, Miasto i Gmina Koziegłowy, Gmina Kruszyna, Krzepice, Gmina Lelów, Gmina Lipie, Gmina Miedźno, Gmina Mstów, Gmina Mykanów, Powiat Myszkowski, Myszków, Gmina Niegowa, Gmina Olsztyn, Gmina Opatów, Gmina Panki, Gmina Poczesna, Gmina Popów, Gmina Poraj, Gmina Przyrów, Gmina Przystajń, Gmina Rędziny, Gmina Starcza, Gmina Wręczyca Wielka, Miasto i Gmina Żarki

Spotkanie czwarte:

Data: 15 kwiecień 2021 r. (czwartek)

Godziny: 11:00-13:00

Uczestnicy: przedstawiciele Subregionu Zachodniego

Liczba uczestników: 34 (zgodnie z listą obecności)

Subregion Zachodni: Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Godów, Gorzyce, Jastrzębie-Zdrój, Jejkowice, Kornowac, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Lubomia, Lyski, Pszów, Markłowice, Mszana, Nędza, Pietrowice Wielkie, Rudnik, Racibórz, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Świerklany, Wodzisław Śląski, Żory, Powiat raciborski, Powiat rybnicki, Powiat wodzisławski

Dyskusja możliwa była poprzez zabieranie głosu podczas moderowanej dyskusji bądź zadawanie pytań na czacie. W trakcie spotkania podkreślano, że formalna droga zgłaszania uwag i komentarzy do projektu Strategii jest otwarta do dnia 15 kwietnia 2021 r., a formularz znajdują się na stronie www.ris.slaskie.pl.

Podsumowanie procesu konsultacji społecznych projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030”

Podsumowując przebieg wstępnego i końcowego procesu konsultacyjnego można stwierdzić, że uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie konsultacji były rozpatrzone i wykorzystane przy opracowywaniu ostatecznego projektu Strategii. **Szczegółowy wykaz uwag znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.**

10

W dniu 15 kwietnia 2021 r. zostały zakończone konsultacje społeczne RIS WSL. W toku dyskusji z przedstawicielami samorządów lokalnych, przedsiębiorstw, instytutów badawczych, organizacji wspierających biznes otrzymaliśmy potwierdzenie dla założonych celów strategii i nowe pomysły na jej wdrożenie. „*Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego 2030*” jest realną odpowiedzią na bieżące potrzeby oraz nowe wyzwania województwa śląskiego.

W związku z powyższym projekt *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030* uznaje się za skonsultowany.

Konsultacje społeczne projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030” przeprowadzone w okresie 12.03.2021 r.-15.04.2021 r.

Zestawienie zgłoszonych uwag

LP	ZGŁASZAJĄCY	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (rozdział/strona/punkt)	TREŚĆ UWAGI (PROPOZYCJA ZMIAN)	UZASADNIENIE UWAGI	ZMIANA W RIS	TREŚĆ ZMIANY/ UZASADNIENIE
1	Jerzy Woźniak, prof. Tomasz Czakon (Nowa Lewica (SLD))	Uwaga ogólna	<p>Z pewnością strategia rozwoju innowacyjności nie może rozwiązać wszystkich, a nawet tylko wielu problemów społecznych, przyrodniczych, gospodarczych występujących w województwie śląskim. Jednak przedstawiona propozycja ma z mojego punktu widzenia wiele usterek (które starałem się zasygnalizować) oraz kilka poważnych słabości.</p> <p>W części sprawozdawczej brakuje rzetelnej analizy przyczyn ograniczonej innowacyjności województwa śląskiego, tracenia przewag na rzecz bardziej ekspansywnych (mazowieckie, wielkopolskie, dolnośląskie, małopolskie). W części sprawozdawczej także w zbyt dużym stopniu innowacyjność traktowana jest jako wartość</p>	<p>1. Jakie są rezultaty realizacji poprzedniej strategii (na lata 2013-2020)? Innowacje nie są i nie mogą być celem samym w sobie, powinny służyć poprawie jakości życia mieszkańców, czy tak się stało, czy tak się dzieje? W projekcie strategii do 2030 roku nie ma bezpośredniej odpowiedzi na to pytanie. Obecne są odpowiedzi pośrednie, raczej pesymistyczne. Projekt strategii zajmuje się odpowiedzią na pytania, czy i w jakim stopniu zrealizowane zostały priorytety i cele strategiczne sformułowane w poprzedniej strategii. Przy czym nie na wszystkie priorytety i cele strategiczne sformułowane w poprzedniej strategii udzielono bezpośrednich odpowiedzi. Przykładowo, w priorytecie 1, poprzedniej strategii, znajduje się</p>	Nie uwzględniono	<p>Zgodnie z metodyką opracowania branżowych dokumentów strategicznych, przedstawioną w Załączniku nr 1 do Uchwały nr 1880/278/V/2018 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 16 sierpnia 2018 r., w projekcie Regionalnej Strategii Innowacji należało zawrzeć syntezę ustaleń diagnostycznych. Stąd też nie wszystkie szczegółowe informacje, o których jest mowa w przesłanej opinii, a mające swoje źródło w opracowaniach:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ewaluacja ex-post Regionalnej

		<p>samoistna, a nie jako narzędzie do poprawy jakości życia mieszkańców.</p> <p>Cześć opisująca diagnozę sytuacji jest najbardziej rzetelna, w dużym stopniu przedstawia problemy województwa, choć również do tej części zgłosiłem kilka uwag.</p> <p>Cześć ostatnia, rekomendująca propozycje na kolejne lata, powiela słabości części pierwszej. Mimo dość rzetelnego scharakteryzowania stanu województwa, wcześniejszy brak analizy przyczyn ograniczonej innowacyjności województwa nie pozwolił na zaproponowanie skutecznych narzędzi poprawy sytuacji w zakresie innowacyjności. Dokument informuje, że będzie się (dużo) działa, a czy te działania – bez rozpoznania przyczyn braku innowacji – poprawią miejsce województwa w obszarze innowacji, a szczególnie takich innowacji, które będą sprzyjać odpowiedzialnej transformacji, poprawie jakości życia w czystym środowisku? Mam wątpliwości.</p>	<p>ważny dla poprawy jakości życia następujący cel strategiczny (1.2): „osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych...”. Niestety, w projekcie nowej strategii nie ma informacji, w jakim stopniu cel ten został zrealizowany. Podobna sytuacja dotyczy innych celów. Natomiast w dokumencie jest wiele informacji o tym, jakie działania podjęto, ile firm i organizacji w nich uczestniczyło. W ten sposób potraktowano realizację strategii innowacji jako cele sam w sobie. Bez refleksji, czy i w jakim stopniu wpłynęło to na poprawę jakości życia mieszkańców.</p> <p>Przyjmijmy, mimo wszystko, takie założenie, że innowacyjność jest celem samym w sobie. Jak województwo go realizuje? Podane są niezadawalające wskaźniki innowacyjności przedsiębiorstw w województwie śląskim (w latach 2016-2018). W stosunku do innych województw, średniej krajowej oraz potencjału demograficznego i gospodarczego województwo śląskie zajmuje odległą pozycję. Autorzy projektu nie podają przy tym, czy pozycja województwa w wyniku realizacji poprzedniej strategii uległa poprawie, czy pogorszyła się. W części opisowej, prezentującej poziom innowacyjności znajduje</p>	<p>Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, Raport końcowy, LB&E, Warszawa, 2020</p> <ul style="list-style-type: none"> Ewaluacja – <p>Możliwości rozwoju technologicznego województwa śląskiego po roku 2020, Rekomendacje do projektu „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027”, Główny Instytut Górnictwa, Ecorys Polska sp. z o.o., Katowice – Warszawa, 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> Radło, M-J., Mackiewicz, M., Napiórkowski, T., Rudnicka, M., Radło, U., Tomeczek, A., (2019) Możliwości rozwoju innowacyjnego Województwa Śląskiego po roku 2020, Rekomendacje do projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2027, SEENDICO, Warszawa-Katowice. Zapotrzebowani e na
--	--	--	--	---

				<p>się wiele sformułowań wskazujących na przyczyny złego stanu innowacyjności w województwie takich jak (z jednej strony) brak wśród przedsiębiorstw zainteresowania korzystania z wyników prac badawczo-rozwojowych uczelni i instytutów badawczych, a z drugiej, niskie kompetencje społeczne naukowców, bez podania informacji, co to znaczy (s. 21 dokumentu).</p> <p>Lepsza sytuacja występuje w przypadku „inteligentnych specjalizacji” obecnych w województwie śląskim. Obecnie na liście znajdują się: energetyka, medycyna, technologie informacyjne i komunikacyjne, zielona gospodarka, przemysł wschodzące. Biorąc pod uwagę liczbę podmiotów wpisanych na tę listę i zatrudnionych pracowników województwo wyraźnie odstaje od mazowieckiego i zajmuje porównywalną pozycję z województwami: małopolskim, dolnośląskim, wielkopolskim, co – biorąc pod uwagę potencjał demograficzny i gospodarczy, badawczy tych województw (a także potrzeby związane np. z zieloną gospodarką) – wskazuje na relatywnie słabą pozycję województwa śląskiego.</p>	<p>kwalifikacje/umiejętność i w przedsiębiorstwach innowacyjnych działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na tle gospodarczym Śląska, Grupa BST na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach, 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza Strategiczna Rozwoju Województwa Śląskiego, Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego, Wydział Rozwoju Regionalnego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Katowice, 2020 • Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019 -2030, Uchwała nr 1902/63/VI/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z 21.08.2019 r. zostały wprost zawarte w treści dokumentu. <p>Ponadto zgodnie z przyjętą metodyką branżowe dokumenty strategiczne muszą być zgodne ze Strategią „Śląskie 2030” oraz być</p>
--	--	--	--	---	---

				<p>Powyższe przykłady można potraktować jako modelową sytuację charakteryzującą podstawową słabość części sprawozdawczej omawianego dokumentu. Traktuje się realizację poprzedniej wersji strategii innowacji jako (1) cel samoistny (a nie jako narzędzie do osiągnięcia ważnych celów społecznych), do tego bez wskazania (2) dynamiki zmian (czy w porównaniu z innym województwo poprawia swą pozycję czy pogarsza) oraz (3) nie ma refleksji dotyczących przyczyn (strukturalnych?, mentalnych ?) złego stanu innowacyjności.</p> <p>2. Diagnoza obecnego stanu województwa śląskiego Zasadniczo mocną stroną projektu strategii jest diagnoza obecnej sytuacji województwa. Diagnoza składa się z wielu elementów, zwrócę uwagę na część poświęconą uwarunkowaniom zewnętrznym oraz analizie SWOT. W diagnozie zewnętrznej autorzy uwzględniają: uwarunkowania społeczne, technologiczne, ekonomiczne, ekologiczne, polityczne. Sądzę, że w tych uwarunkowaniach należałoby uwzględnić co najmniej zdrowotne (przede wszystkim covid-19) oraz demograficzne. Wprawdzie konsekwencje</p>		komplementarne wzajemnie (np. z Regionalnym Planem Sprawiedliwej Transformacji)
--	--	--	--	---	--	---

				<p>pandemii są wspomniane w innych kontekstach, lecz waga problemu wymagałaby zsumowania tych aspektów. Należałoby również zwrócić uwagę na zmniejszającą się populację mieszkańców w skali województwa, a szczególnie w niektórych miejscach oraz procesy starzenia się. Być może problemy te wystarczy uwzględnić w wyzwaniach społecznych. Sądzę, że diagnoza przedstawiona w uwarunkowaniach zewnętrznych jest zasadniczo trafna, szczególnie interesujące jest zwrócenie uwagi na dwoistość omawianych procesów. Jednak, podobnie jak w części sprawozdawczej nie widzę poszukiwania przyczyn takiej dualistycznej rzeczywistości. Jak to się dzieje, że mimo wielu osiągnięć województwo w wielu obszarach (coraz bardziej?) odstaje od innych województw, a przynajmniej niektóre województwa lepiej wykorzystują sytuację? Dlaczego wewnątrz województwa następuje dualizacja? Bez poznania przyczyn trudno im przeciwdziałać. Kilka szczegółowych uwag dotyczących uwarunkowań zewnętrznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - do uwarunkowań społecznych: brakuje zwrócenia uwagi na dualizm rynku pracy; z jednej strony wysokopłatna, atrakcyjna 		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>praca w ekspansywnych, atrakcyjnych miejscach, a z drugiej – niskopłatna, nieatrakcyjna, sprekaryzowana, nie dająca szans na dobre życie.</p> <p>- do uwarunkowań technologicznych: dlaczego autorzy zakładają, że Europa nie ma szansy na wygranie wojny technologicznej? Trzeba raczej pytać, co zrobić, aby tę rywalizację wygrać. Jak wyjść z opisanych pułapek (niskich kosztów pracy, niskiej jakości życia)? A być może nie ma sensu wygrywać wojny technologicznej, może przewaga Europy polega na czymś innym?</p> <p>- do uwarunkowań ekonomicznych: autorzy słusznie podkreślają pułapki „nierozumnej” konkurencji, braku koordynacji, trybalizacji, a jednocześnie w następnej części, poświęconej propozycjom konkurencję stawiają na pierwszym miejscu.</p> <p>- do uwarunkowań ekologicznych: w tej części autorzy w zbyt dużym stopniu mieszają to co jest, z tym, jak być powinno. Szczególnie dotyczy to „czystych centr miast” oraz „gospodarki w obiegu zamkniętym”.</p> <p>- do uwarunkowań politycznych: nie uwzględniono zagrożeń ograniczania samorządności.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>Elementy analizy SWOT zasadniczo trafne. W „słabych stronach” brakuje spostrzeżenia obecnego na s. 21 o braku wśród przedsiębiorstw zainteresowania korzystania z wyników prac badawczych, a zwraca się uwagę (W24) na niski poziom kompetencji naukowców i innowatorów w zakresie komercjalizacji. Kilka razy zwraca się uwagę, że słabą stroną jest atomizacja, fragmentaryzacja struktury gospodarczej, działań innowacyjnych, a jednocześnie odczuwam sentyment za MŚP. W „zagrożeniach” istnieją elementy wzajemnie konfliktowe i autorzy projektu nie widzą tego (tych) konfliktów jako zagrożenia. Z jednej strony piszą o rosnących kosztach pracy (T6), a z drugiej (T9) o zanikającej klasie średniej. Nie wiem, dlaczego „silnie zarysowujące się podziały społeczne” (T1) są faktycznie sprowadzone do zagrożenia fake newsami?</p> <p>3. Część rekomendacyjna Autorzy analizowanego projektu przyjmują, że strategia innowacji mieści się w „Strategii rozwoju województwa śląskiego. Śląskie 2030” i jego głównym celu: : Zielone Śląskie - województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku. Biorąc to pod uwagę oraz analizę SWOT wyodrębniają cztery wyzwania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Wyzwanie I – poprawa poziomu innowacyjności gospodarki regionu na tle Europy; - Wyzwanie II – transformacja cyfrowa w gospodarce i społeczeństwie, minimalizująca ryzyko wykluczenia cyfrowego; - Wyzwanie III – zmniejszanie atomizacji struktury gospodarczej, w warunkach rosnącej presji międzynarodowej konkurencji i wymogów prawnych na funkcjonowanie małych firm; - Wyzwanie IV – zwiększanie integracji ekosystemu innowacji, wspierającego rozwój kompetencji w gospodarce województwa śląskiego” (s. 66). <p>W konsekwencji sformułowano rozbudowaną strukturę celów strategicznych, głównych, szczegółowych oraz działań. Trudno byłoby omawiać wszystkie, a nawet tylko niektóre składniki tej struktury. Zwróć uwagę na to, czy ta złożona struktura daje odpowiedzi na pytania dotyczące odpowiedzialnej transformacji,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>poprawy jakości życia w czystym środowisku.</p> <p>Cel główny RSI: „Inteligentne śląskie – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza zapewniająca przewagę konkurencyjną regionu na arenie międzynarodowej” zdaniem autorów dokumentu jest zapewne konsekwencją istnienia dokumentów wyższego rzędu. Czy tak jest rzeczywiście w przypadku przedstawionego celu głównego RSI? W wizji rozwoju regionu zapisane są również ważne cele społeczne, „wysoka jakość życia w czystym środowisku”. W RSI ten społeczny aspekt nie jest obecny i nie wiadomo, w jaki sposób cele społeczne będą kryteriami służącymi ocenie „innowacyjności”, „inteligentności” i konkurencyjności regionu. Nie chciałbym demonizować problemu, lecz we współczesnej technice, ekonomii nie wszystko to, co jest uznawane za „innowacyjne”, „inteligentne” i konkurencyjne służy poprawie jakości życia ludzi. Problemy ekoinnowacji, cyfrowych innowacji dla usług publicznych medycyny (to znaczy poprawy jakości życia) są obecne w projektach flagowych. Natomiast nie ma informacji, w jaki sposób zwiększenie</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				innowacyjności będzie służyć odpowiedzialnej transformacji, likwidacji wszystkich tych negatywnych zjawisk, które zostały wymienione w uwarunkowaniach zewnętrznych.		
2	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna	<p>Regionalne Scale-Upy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ważne aby mocno się skupić na zasadzie Open Innovation. Firmy odgrywają kluczową rolę w innowacji, podczas gdy środowisko akademickie odgrywa rolę wytwórcy wiedzy, współtwórcy i wykwalifikowanego generatora kapitału ludzkiego. Wówczas firmy lokalne staną się same w sobie podmiotami finansującymi innowacje . • Istotne jest też lokalne społeczeństwo bo oni też odgrywają przekrojową rolę we wprowadzaniu innowacji na rynek, ponieważ tworzą popyt a mogą też finansować interesujące ich projekty innowacyjne, same mogą być źródłem innowacyjnych pomysłów i mieć prawo głosu w tym, jakie badania mają dla nich znaczenie 	Dlatego konieczne jest stworzenie odpowiedniego otoczenia regulacyjnego, aby usunąć przeszkody dla innowacji i zachęcać innowatorów i przedsiębiorców do wzmoczenia wysiłków. Należy również podjąć więcej wysiłków, aby ułatwić powstanie większej liczby prywatnych instrumentów finansowych, aby stworzyć podobne możliwości innowatorom.	Nie uwzględniono	Wszystkie wskazane zagadnienia zostały ujęte w zapisach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030. Propozycje zmian zawierają się już w treści projektów flagowych: Śląskie parki naukowo-technologiczne; Inkubacja firm technologicznych 3.0; Testowanie innowacji społecznych i technologicznych
3	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna	Silesia Innovation Hub/District (w zestawieniu do SWOT regionu i odpowiedzi do Wyzwanie I i IV) Powinniśmy jako region iść w kierunku takim jak Europa jest		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii i założenia projektów flagowych: Śląskie parki naukowo-

			<p>wzywana do wyznaczenia sobie nowej ambicji: konkurowania o światową pozycję lidera w dziedzinie innowacji.</p> <p>Stworzylibyśmy sobie region który konkuruje zarówno z regionami w Polsce ale bylibyśmy też konkurującym parterami dla regionów w Europie</p> <p>Skalę potrzebną do konkurowania w skali krajowej i europejskiej można osiągnąć między innymi poprzez</p> <p>a) współpracy między przedsiębiorstwami a start-upami, która objęta byłaby koncepcją Otwartej Innowacji;</p> <p>b) tworzeniu „międzysektorowych strategii i platform innowacji w zdefiniowanych branżach ,</p> <p>c) tworzeniu „poetek” dla eksperymentów ;</p> <p>d) finansowaniu przełomowych innowacji</p> <p>e) wspieraniu, przyciąganiu i zwiększeniu poziomu różnorodności talentów, przedsiębiorczości poprzez odpowiednią ofertę regionu</p>			<p>technologiczne;</p> <p>Testowanie innowacji społecznych i technologicznych; Huby Innowacji Cyfrowych; Śląska platforma start-upów; Inkubacja firm technologicznych 3.0.</p> <p>Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.</p>
4	Zbigniew Gieleciak (RCGW SA,, OIPH Tychy)	Uwaga ogólna	Umiejscowienie flagowych projektów w zakresie prac nad wykorzystaniem wodoru oraz projektów w zakresie elektro mobilności w RIS WSL		Nie uwzględniono	Zagadnienie zostało zgłoszone jako propozycja nie udokumentowana w postaci opisu projektu zgodnie ze schematem ujętym w dokumencie.

						Zgłoszone tematy potencjalnie mogą zostać ujęte w innych branżowych dokumentach strategicznych.
5	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna (Gospodarka o obiegu zamkniętym.)	Kampania społeczna dotycząca elektrośmieci oraz wprowadzenie szerszego dostępu do możliwości ich odbioru i utylizacji.	Mając na uwadze fakt, przedostania się do atmosfery szkodliwych i toksycznych substancji znajdujących się w każdym rodzaju elektrośmieci proces ponownego ich recyklingu jest aktualnie bardzo ważnym aspektem w związku z ochroną środowiska.	Nie uwzględniono	Kampanie społeczne w ramach gospodarki o obiegu zamkniętym będą przedmiotem innych branżowych dokumentów strategicznych.
6	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna (Czyste powietrze, czysta energia.)	Zwiększenie edukacji zwłaszcza młodego pokolenia w zakresie świadomości zanieczyszczeń środowiska i wynikających z tego konsekwencji ekologicznych i zdrowotnych.	Zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby są ważnymi aspektami dla młodego pokolenia, ponieważ wpływają na przyszłość Śląska, stąd kształtowanie postaw proekologicznych wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne Śląska.	Nie uwzględniono	Zakres edukacji i zwiększenia świadomości ekologicznej jest przedmiotem innych branżowych dokumentów strategicznych.
7	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna (Czyste powietrze, czysta energia.)	Ekologia niskoemisyjna i wodorowy transport + infrastruktura wodorowa przyszłości (produkcja wodoru i stacje do tankowania wodoru dla autobusów, samochodów ciężarowych i osobowych).	Zanieczyszczenie powietrza, wody, gleby są ważnymi aspektami dla młodego pokolenia, ponieważ wpływają na przyszłość Śląska, stąd kształtowanie postaw proekologicznych wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne Śląska.	Nie uwzględniono	Problem niskoemisyjnego i wodorowego transportu będzie przedmiotem innych branżowych dokumentów strategicznych.
8	Kamila Luft	Uwaga ogólna –	Polepszenie jakości powietrza na Śląsku poprzez wprowadzenie dofinansowania:	Próba rozwiązania największego problemu aglomeracji Śląska w celu polepszenia zdrowia	Nie uwzględniono	Wsparcie tego procesów jest przedmiotem innych branżowych

	(Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	(Globalne ocieplenie jest faktem.)	termomodernizacji budynków jednorodzinnych związanych z wymianą instalacji na paliwa stałe, w zakresie transportu: wydzielenie torowisk z ruchu kołowego, przekierowanie ruchu tranzytowego poza centrum miasta czy wprowadzenie strefy ograniczonej dostępności dla pojazdów ciężarowych np.: większej ilości autobusów elektrycznych.	psychicznego i fizycznego mieszkańców.		dokumentów strategicznych.
9	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna (Dualizacja społeczeństwa przez pryzmat dostępu do informacji i umiejętności korzystania z niej. Większa rola rządów w rozwoju i wdrożeniu innowacji na rzecz wyzwań cywilizacyjnych)	Realizacja badań diagnostycznych na rzecz COVID-19, a także badań związanych z mutacją koronawirusa, medycyną spersonalizowaną oraz zastosowaniem usług telemedycznych zwiększających dostępność dla mieszkańców województwa śląskiego do wysokiej jakości usług zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ze względu na zły stan zdrowia.	Główny cel : deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych w tym optymalizacja procesu leczenia, medycyna spersonalizowana na terenie województwa śląskiego oraz podniesienie jakości życia i zdrowia osób m.in. po udarze, z niewydolnością serca.	Nie uwzględniono	Wsparcie dotyczące usług zdrowotnych jest przedmiotem innych branżowych dokumentów strategicznych.
10	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna (Czwarta rewolucja przemysłowa zbiera swoje żniwo.)	Rozwiązana z zakresu Sztucznej inteligencji.	Światowa gospodarka w najbliższej przyszłości coraz bardziej będzie kształtowana przez sztuczną inteligencję. Stosowanie sztucznej inteligencji przez polskie firmy jest niezbędne do zbudowania silnego rynku wewnętrznego na rozwiązania sztucznej inteligencji	Nie uwzględniono	Temat sztucznej inteligencji został już uwzględniony w ramach inteligentnych specjalizacji ICT i Medycyna.

				(AI.) W celu zapewnienia Polsce jak najważniejszego miejsca w światowej gospodarce powstał Projekt „Polityki Rozwoju Sztucznej Inteligencji w Polsce na lata 2019 – 2027” Ministerstwa Cyfryzacji.		
1 1	Kamila Luft (Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna – (Bez odwagi i porażek nie będzie postępu.)	Rozwój start-up w zakresie innowacyjnych technologii medycznych.	Wykorzystanie poprzez wdrożenie i rozwijanie działalności biznesowej wyników prac badawczych realizowanych na terenie Śląska.	Nie uwzględniono	Temat wsparcia start-up jest włączony w zakres projektu flagowego „Śląska platforma start-upów” i nie jest definiowany branżowo ale dedykowany do wszystkich start-up.
1 2	Agnieszka Łasut (Śląski Klaster Internetu Rzeczy SINOTAIC)	Uwaga ogólna	Digital Hydro Silesia. Celem projektu jest digitalizacja sieci wodociągowej w regionie, wprowadzenie nowoczesnych metod kontroli infrastruktury, w tym zdalnego monitoringu, zdalnej detekcji wycieków, zdalnych odczytów, wprowadzenie cyfrowych narzędzi zbierania danych oraz zarządzania procesami i danymi dotyczącymi poziomu, zapotrzebowania, wykorzystania oraz eksploatacji zasobów wodnych (BigData) przy użyciu narzędzi analitycznych z wykorzystaniem możliwości chmury obliczeniowej. Wszystkie te elementy w znaczący sposób podniosą jakość usług		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

			dostarczania wody dla mieszkańców regionu. Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.			
1 3	Agnieszka Łasut (Śląski Klaster Internetu Rzeczy SINOTAIC)	Uwaga ogólna	SmartMŚP 4.0 Program polega na stworzeniu systemu polskich inteligentnych rozwiązań do robotyzacji i cyfryzacji MŚP umożliwiającymi wprowadzenie przez MŚP systemów przemysłowego Internetu Rzeczy. Program będzie wykorzystywał potencjał, doświadczenia i know-how polskich firm z obszaru IoT poprzez integrację istniejących polskich rozwiązań. W ramach programu tworzone będą rodzime rozwiązania zaspokajające potrzeby rynkowe, tworzone specjalnie na potrzeby MŚP przez polskich producentów zgodnie z podejściem „security by design” i zawierających w sobie komponenty cyberbezpieczeństwa (m.in. uwierzytelnienia użytkownika, uwierzytelnienia urządzeń i szyfrowania komunikacji), zaprojektowanych specjalnie na potrzeby Industrial IoT. Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.
1 4	Agnieszka Łasut	Uwaga ogólna	Śląski Inteligentny Przemysł Przyszłości – SIP2		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele

	(Śląski Klaster Internetu Rzeczy SINOTAIC)		Stworzenie modelowego inteligentnego zakładu nowoczesnych technologii i materiałów w oparciu o rozwiązania Internetu Rzeczy. Szczegółowy opis w oddzielnej fizyce projektu.			Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.
1 5	Paweł Podsiadło	Uwaga ogólna MEDYCINA - postulaty EDUKACJA - postulaty	MEDYCINA - postulaty Należy stworzyć długofalowy program zapewniający identyfikację dobrych praktyk w zakresie łączenia, zapobiegania i interwencji opieki zdrowotnej. Powinien on oceniać ich zdolność do wprowadzenia zmian w zakresie zarządzania i opieki, za pomocą nowoczesnych systemów telemedycyny i zapewniać ich integrację ze standardowymi systemami bazodanowymi. Należy łączyć informacje pierwotne i stosowną agregację danych w celu wykorzystania sztucznej inteligencji dla wspierania diagnostyki medycznej. Poza wyznaczonymi celami wskazywanymi przez UE proponowane jest nowe podejście w procesie leczenia chorób przewlekłych polegające	Przełom trzeciej i czwartej rewolucji technologicznej – konsekwencje Niemierne istotną przesłanką metodologiczną w procesie tworzenia opracowań dotyczących prognozowania i określania konkretnych działań prorozwojowych w każdej dziedzinie – oprócz dokładnego rozeznania stanu istniejącego – jest ciągłe śledzenie sytuacji „tu i teraz”. Chodzi zatem o fundamentalny czynnik, jakim jest DYNAMIKA zachodzących zjawisk: skutki, jakie rodzi – a te z reguły są zaskakujące i w dużej mierze nie podlegają kontroli, a tym bardziej reakcji instytucjonalnej. Na taki obrót spraw należy być – przynajmniej w warstwie mentalnej, świadomościowej – właściwie przygotowanym. To dlatego ogromne znaczenie ma pobudzanie postaw i potrzeb związanych z anglojęzycznym terminem Foresight –	Nie uwzględniono	Zgłoszone projekty wpisują się w cele Strategii. Proponuje się ich uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

		<p>na wypracowaniu modelu funkcjonowania „szpitala domowego”. W tym aspekcie szczególnie pomocną rolę mogą i powinny odegrać doświadczenia i wnioski gromadzone w czasie pandemii covid-19. W dotychczasowych praktykach funkcjonowania opieki zdrowotnej istnieje dość wyraźna linia podziału pomiędzy leczeniem ambulatoryjnym i leczeniem szpitalnym. Ta linia podziału wynika z historycznego rozwoju usług medycznych oraz istniejących wcześniej ograniczeń technologicznych. W zmieniających się stale uwarunkowaniach pojawiają się nowe potrzeby i nowe możliwości.</p> <p>Podstawowe przesłanki za stworzeniem nowego segmentu usług medycznych to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Starzenie się społeczeństwa, • Znacząca ilość osób z chorobami przewlekłymi wymagająca stałego leczenia i nadzoru, • Zmiana wieku 	<p>oznaczającym przewidywanie przyszłości danego systemu w ścisłym powiązaniu z kreowaniem wizji pożądanej przyszłości, w której znajdują swoje odzwierciedlenie oczekiwania różnych interesariuszy. Jest to metoda prognozowania, polegająca na dyskusji nad przyszłością w gronie przedstawicieli decydentów (władzy publicznej), środowisk naukowych, przemysłu, mediów, organizacji pozarządowych i opinii publicznej, przy czym nie chodzi o dokładność prognozy, lecz o uświadomienie perspektyw i przygotowanie do zmian.</p> <p>Nowe relacje społeczne Budujemy społeczną akceptację dla innowacji</p> <p>Jest oczywiste, że nowe technologie będą nas zastępować. Ocenia się, że obecnie znane rozwiązania technologiczne pozwoliłyby już dzisiaj na zautomatyzowanie z dnia na dzień prawie połowy wykonywanych przez pracowników zadań.</p> <p>Także teza, że za napięcia społeczne nie należy winić nowych technologii wydaje się być niepodważalna. Współczesne</p>		
--	--	---	--	--	--

			<p>emerytalnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększające się koszty funkcjonowania opieki zdrowotnej, szczególnie w grupie chorych przewlekle, • Powszechnie funkcjonujące systemy teleinformatyczne, • Większa dostępność do sieci informatycznych internetowych, • Bardziej doskonałe systemy diagnostyczne funkcjonujące w formie telemedycyny, • Coraz niższe koszty sprzętu informatycznego i diagnostycznego, • Udział operatorów komórkowych w świadczeniu usług e-medycyny, • Zwiększone wymagania zawodowe wobec ludzi starszych. 	<p>badania socjo-psychologiczne powinny na bieżąco analizować wpływ Facebooka, Twittera i LinkedIn na zmiany zachowań społecznych. Dzisiaj technologia zabiera miejsca pracy, ale równocześnie tworzy nowe - wymagające wiedzy specjalistycznej i wysokich kompetencji. Nauki ekonomiczne powinny w sposób ciągły badać sposoby, w oparciu o które zarządzana jest obecnie gospodarka. Dzisiaj firmy inwestują głównie w innowacje zwiększające produktywność. W efekcie rośnie bezrobocie technologiczne, a społeczeństwo jest osamotnione i zagubione. Zmieniają się zachowania społeczne wynikające ze zmian technologicznych. To podstawowy obszar badawczy – stosunkowo słabo na dziś rozpoznany, zwłaszcza w odniesieniu do populacji mniejszych: regionalnych i lokalnych. Dla twórców innowacji technologicznych powszechnym zawołaniem jest – „Internet dla rzeczy” ale prawdziwym paradygmatem rozwoju współczesnego świata powinien być – „Internet dla ludzi”. Oba hasła nie są w sprzeczności, ale</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> Niewydolność leczenia szpitalnego wobec chorych przewlekłe. <p>EDUKACJA – postulaty</p> <p>W celu wspierania edukacji w regionie bardzo sensowną propozycją wydaje się uruchomienie INTERNETOWEJ PLATFORMY ROZWOJU. W jej ramach powinny być realizowane przynajmniej dwa wiodące kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wsparcie dla systemu edukacji poprzez połączenie ze szkolnictwem wyższym. <ul style="list-style-type: none"> Śląska Chmura Edukacyjna Zintegrowanie działań w obszarze edukacji z rynkiem pracy ze szczególnym ukierunkowaniem na współczesne wyzwania innowacji i nowych aktywności zawodowych wynikających z IV Rewolucji Przemysłowej <p>Platforma - eduk@cja</p> <ul style="list-style-type: none"> Analiza i ocena programów kształcenia 	<p>trzeba je wyraźnie rozróżniać. Potrzebne są nowe programy rozwoju, edukacji i pracy. Nauki społeczne we współpracy z mediami, powinny budować nowoczesne postawy społeczne, kształtować i zmieniać tłum. Bo czuje się osamotniony, ludzie doświadczają coraz bardziej bolesnego stanu alienacji. Jednym z kluczowych wyzwań jest przygotowywanie ludzi na korzystanie z nowoczesnych technologii. Kompetencje cyfrowe społeczeństwa muszą nadążać za coraz szybszymi zmianami technologicznymi. Nie może dochodzić do sytuacji, w której pewne grupy społeczne są wyłączone z procesów rozwoju ze względu na brak umiejętności korzystania z nowatorskich rozwiązań informatycznych. Dotyczy to nie tylko grupy seniorów, ale także osób z młodszych grup wiekowych, które częstokroć nie potrafią dokonywać racjonalnej selekcji informacji dostępnych w źródłach o zróżnicowanej wiarygodności. Kompetencje <i>stricte</i> techniczne – związane z umiejętnością korzystania z hardware'u i software'u – muszą więc być wspomagane przez kompetencje</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>pod kątem budowania kreatywności.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrozum świat – zrozum siebie – zrozum innych. • Nasza cywilizacja – nasza historia – nasza współczesność. • Integracja szkół różnych szczebli. Uruchomienie nowych aktywności uczelni na poziomie szkolnictwa podstawowego i średniego. • Szukajmy nowych horyzontów rozwoju (Śląskie Centrum Nauki Kopernik). • Bądź sobą i bądź z innymi. Budujmy więzi społeczne regionu z otoczeniem globalnym i w jego granicach. Otwartość na nowe „re”-WIZJE regionu. • Nauka programowania zabawek robotów i programowania gier. • Wirtualne centrum nauki „Kopernik”. • Wspólne zajęcia w formie telekonferencji 	<p>kulturowe odnoszące się do umiejętności postrzegania i wartościowania otaczającej rzeczywistości.</p> <p>Jak reagować?</p> <p>Pojmowanie innowacji rozumianej jako umiejętność przekładania osiągnięć naukowych na rozwiązania techniczne a następnie komercyjne wydaje się w XXI wieku zdecydowanie niewystarczające. Na pierwszy plan wysuwają się Innowacje społeczne - nowe działania, mające na celu polepszenie jakości życia osób, zarówno w aspekcie indywidualnym, jak i zbiorowym w różnej skali. Owa nowość może wynikać z wprowadzania unikalnych rozwiązań, ale także z faktu wdrożenia coraz powszechniejszego rozwiązania, występującego w nowym kontekście społecznym. Za innowację społeczną uznaje się także popularyzowanie i upowszechnianie zmian innowacyjnych. Zatem myślenie o innowacjach samo w sobie od dawna jest już innowacją. Celem współczesnych innowacji jest więc nie tyle opracowanie nowych</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>z innymi szkołami i uczelniami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja partnerska – współpraca w procesie kształtowania kompetencji szkół, uczelni, podmiotów gospodarczych. • Integracja kształcenia z przedsiębiorczością – wspieranie start upów w regionie, szczególnie w ramach inteligentnych specjalizacji. <p>Platforma - Wiedza i innow@cje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwentaryzacja zasobów badawczych. • Oferta laboratoriów dla przedsiębiorstw. • Oferta badawcza dla współpracy pomiędzy uczelniami a przedsiębiorstwami. • Identyfikacja potencjalnych wspólnych programów i projektów. • Aktywizacja kół naukowych studentów. • W przestrzeni miasta zbudujemy nowe formy integracji 	<p>rozwiązań technicznych, ale ich realne zaszczepienie w społecznościach i poprawa jakości życia. Efektywna innowacja to w coraz mniejszym stopniu efektowne, czy wręcz spektakularne rozwiązanie technologiczne a w coraz większym zakresie rozwiązanie dyskretne, wręcz niedostrzegalne w sensie użytkowania, ale wyraźnie odczuwalne w życiu codziennym. Celem innowacji jest więc nie postęp technologiczny lecz jakość życia. Takie podejście widoczne jest także w kolejnych generacjach podejścia do <i>smart city</i>; w tym przypadku punktem startu były nowoczesne technologie oferowane przez sektor biznesu, zaś obecnie przymiotnik smart został uzupełniony, a można nawet powiedzieć, że został przebudowany przez przymiotnik <i>human</i>. Dzisiejsze <i>smart city</i> to nie miasto bogate w technologie, ale miasto partycypacyjne, silne energią i pomysłami swoich mieszkańców.</p> <p>Zgodnie z definicją Narodowego Centrum Badań i Rozwoju innowacje społeczne to „rozwiązania, które równocześnie odpowiadają na zapotrzebowanie</p>		
--	--	--	---	--	--	--

			<p>społecznej adresowane do ludzi młodych. Mamy już centrum kongresowe, filharmonie, muzea, szlaki kultury przemysłowej, stadiony – może teraz coś dla młodych?!</p> <ul style="list-style-type: none"> • SMART SPACE. Wybudujemy międzyuczelniane miasteczko akademickie. Tygiel rozwoju – inteligentną przestrzeń integracji społecznej (Izrael) . Miasteczko, do którego dojedziesz na rowerze, deskorolce czy hulajnodze. Miejsca bezpieczne, gdzie warto się spotykać na żywo – twarzą w twarz, ale i w internecie. Można tam dobrze zjeść, pogadać i dobrze się bawić. Miejsca akceptowalne jako „swoje”, (np. pozornie kontrowersyjny eksperyment „stref wolnych od internetu”, jako oferta wyzwolenia się z tkwienia w Samotnym Inteligentnym Tłumie i nawiązywania tak pożądanych bezpośrednich 	<p>społeczne jak i powodują trwałą zmianę w danych grupach społecznych. Te rozwiązania mogą wiązać się z innowacyjnymi produktami, usługami bądź procesami, które umożliwiają odmienne rozwiązywanie typowych problemów społecznych”. Także wiele innych definicji ściśle wiąże innowacje społeczne z rozwiązywaniem problemów społecznych. Przy innowacjach społecznych kluczowe staje się więc rozpoznanie problemów społecznych i dedykowanie im programów, pozwalających na zmiany o trwałym charakterze. Konieczne jest uwzględnienie różnicowań występujących w społecznościach lokalnych. Różne grupy społeczne cechują różne problemy, oczekiwania, aspiracje. Różne są też kompetencje cywilizacyjne / technologiczne charakteryzujące te grupy. Nie jest możliwe opracowanie i wdrażanie innowacji o uniwersalnej wartości. Odrębnego potraktowania wymagają różne grupy wiekowe, rodzinne, ekonomiczne. Współczesna innowacja musi być oceniana z uwzględnieniem specyficznych kryteriów</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>kontaktów międzyludzkich)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie realnego, a nie tylko postulowanego od lat, środowiska „aniołów biznesu” (projekt adresowany do dużych firm). • Wsparcie dla pracowników naukowych w zakresie pozyskiwania informacji naukowej i badawczej. • Kreowanie społecznościowego podejścia do innowacji. • Obserwatoria technologiczne <p>Platforma – Wirtualna pr@ca</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie wirtualnej giełdy pracy • Aniołowie biznesu • Giełdy projektów • Klastry projektowe • Platforma pracy wirtualnej • @sklepy – uruchomienie narzędzi do szybkiego tworzenia sklepów internetowych wraz z instrumentami finansowymi. 	<p>stanowiących odbicie wartości reprezentowanych przez konkretne grupy społeczne.</p> <p>W czasach dynamicznie, wręcz dramatycznie zmieniających się uwarunkowań, coraz trudniej jest określić rzeczywistość, która nas otacza i nasze miejsce w społeczeństwie. Jest to bardzo trudne i często doprowadza do silnego stresu. Konsekwencje tych sytuacji mogą być bardzo dotkliwe.</p> <p>PODSTAWOWE OBSZARY INTEGRACJI INNOWACJI SPOŁECZNYCH I TECHNOLOGICZNYCH.</p> <p>1. EDUKACJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfrowa szkoła • Śląska chmura edukacyjna • Wirtualne centrum nauki • Uczenie się przez całe życie • Wielopodmiotowy system edukacji (szkoły – uczelnie – firmy – organizacje pozarządowe) <p>2. ZDROWE SPOŁECZEŃSTWO</p>		
--	--	--	---	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> • Uruchomienie współpracy z dużymi firmami HT i z znanymi polskimi naukowcami pracującymi zagranicą. <p>Śląska Chmura Edukacyjna W ramach projektu zakłada się prowadzenie innowacyjnych zajęć doradczych dla uczniów szkół podstawowych i średnich z wykorzystaniem potencjału szkół wyższych w regionie, poprzez realizację wspólnych projektów badawczych, uczestniczenie w wirtualnych kolokwiach i wykładach oraz w zajęciach laboratoryjnych w oparciu o infrastrukturę i nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Spełnienie tego postulatu pozwoli na podniesienie poziomu nauczania oraz kształtowanie kompetencji kluczowych. Dzięki Śląskiej Chmurze Edukacyjnej uczniowie szkół podstawowych i średnich otrzymają możliwość kontaktu z nauką wyższego lotu, będą mogli rozwijać swoje zainteresowania i talenty przy wsparciu najlepszych uczelni, co ułatwi im wybór właściwego kierunku studiów. Z</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawienie efektywności leczenia • Choroby cywilizacyjne. Diagnostyka, zapobieganie i terapie chorób cywilizacyjnych • Obniżenie kosztów leczenia • Systemy informatyczne wspierające diagnostykę i terapie w medycynie spersonalizowanej • Telemedycyna i medycyna spersonalizowana • Integracja sieci informatycznych • Kultura zdrowotna <p>3. CYFRYZACJA ADMINISTRACJI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integracja sieci • Standaryzacja rejestrów publicznych • Infrastruktura i technologie dla systemów rozproszonych. Technologie 5G • Interaktywne systemy komunikacji społecznej <p>4. POLITYKA SPOŁECZNA</p>		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>kolei uczelnie będą miały możliwość współpracy z najzdolniejszymi uczniami w województwie śląskim. Jest to innowacyjny projekt gromadzenia i przekazywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informatycznych i komunikacyjnych pomiędzy uczelniami wyższymi a uczniami i nauczycielami szkół podstawowych i średnich województwa śląskiego oraz docelowo z przedsiębiorcami.</p> <p>Uzupełniające, kompatybilne i szczegółowe działania zakładają m. in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowę systemu informatycznego (tzw. private cloud) umożliwiającego wytwarzanie, przetwarzanie i udostępnianie szkołom i uczniom materiałów dydaktyczno-edukacyjnych, zdalną współpracę nauczycieli akademickich i szkół zawodowych, w tym realizację wspólnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Demografia społeczna. Analizy i prognozowanie zmian. • Opieka społeczna • Opieka senioralna • Integracja migrantów <p>5. SMART CITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usprawnienie ruchu. Inteligentne systemy transportowe • Ekologia, woda, powietrze, energia • Bezpieczeństwo • Zarządzanie energią • Inteligentne i energooszczędne budynki • Systemy informacji dla mieszkańców. • Włączenie mieszkańców w lokalne procesy decyzyjne. <p>6. ROZWÓJ REGIONALNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa więzi społecznych opartych o nowe wizje regionu • Tworzenie inteligentnych przestrzeni miejskich 		
--	--	--	---	---	--	--

			<p>projektów oraz prowadzenie wirtualnych zajęć, wykładów i laboratoriów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbudowanie przez uczelnie bazy materiałów edukacyjnych i dydaktycznych i prowadzenie w oparciu o nie zajęć i ćwiczeń laboratoryjnych, a także realizacja wspólnych projektów badawczych; • stworzenie systemu przygotowującego nauczycieli do wykorzystania ICT w pracy z uczniem zdolnym; • przygotowanie dodatkowych zajęć doradczych z wykorzystaniem techniki chmurowej w następujących obszarach tematycznych: <ul style="list-style-type: none"> - usługi w zakresie wsparcia kapitałowego, zarządzania i 	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie społeczeństwa opartego o wiedzę • Wzrost konkurencyjności i atrakcyjności regionu • Zatrzymanie procesów wyludniania miast • Zarządzanie miejskimi obszarami funkcjonalnymi • Infrastruktura 5G <p>7. SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komercjalizacja badań naukowych • Stworzenie nowego modelu rozwoju nauki • Utworzenie regionalnych specjalizacji wdrożeniowych. • Semantyczne technologie sieciowe <p>8. KULTURA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie konkurencyjności gospodarki przez kreatywność. • Wzrost kompetencji kulturowych społeczeństwa. • Dziedzictwo kulturowe w budowaniu atrakcyjności miast. 	
--	--	--	---	---	--

			<p>prowadzenia działalności gospodarczej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowania i rozwoju biznesu, organizacyjnych, ekonomiczno-finansowych, prawnych, marketingowych, - w zakresie zarządzania strategicznego, audytów strategicznych, - szkolenia z transferu i komercjalizacji wiedzy oraz ochrony własności przemysłowej; • budowę infrastruktury w szkołach (sieci bezprzewodowe, systemy wideokonferencyjne i współpracy zdalnej, tablice multimedialne, pracownice mobilne, rozwiązania bezpieczeństwa telekomunikacyjnego itp; • zapewnienie opieki merytorycznej i dydaktycznej 	<p>MEDYCYNA-postulaty</p> <p>W dobie pandemii coraz istotniejsza staje się opieka nad chorymi z chorobami przewlekłymi. Potwierdzają to również analizy chorób przewlekłych w Unii Europejskiej. Jeszcze w 2014 roku rządy krajów reprezentowane w Radzie UE wezwały kraje UE i Komisję Europejską do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoczęcia procesu analiz nad chorobami przewlekłymi, w celu ustalenia najlepszych metod reagowania na to wyzwanie oraz zacieśnienia współpracy między krajami UE, • przeprowadzenia tego procesu w warunkach bliskiego dialogu z właściwymi zainteresowanymi podmiotami, w tym z pacjentami, specjalistami, podmiotami opłacającymi składki zdrowotne i dostawcami usług, • uwzględnienia systemów e-zdrowia i potencjalnego wkładu innych obszarów 		
--	--	--	--	--	--	--

			<p>pracowników uczelni nad oferowanymi szkołom, uczniom i nauczycielom programami edukacyjnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie stronom projektu stałej pomocy technicznej. <p>Zajęcia dla uczniów szkół podstawowych i średnich będą prowadzone przez pracowników naukowych uczelni wyższych przy współpracy z nauczycielami ze szkół, do których uczęszczają uczniowie w oparciu o nowoczesne techniki informacyjno-komunikacyjne, umożliwiające wytwarzanie, przetwarzanie materiałów dydaktyczno-edukacyjnych, zdalną współpracę nauczycieli akademickich i szkół. Docelowa realizacja projektu, obejmuje zajęcia edukacyjne wraz z infrastrukturą techniczną we wszystkich szkołach zawodowych w województwie śląskim i przewidziana jest do roku 2024.</p> <p>Partnerzy projektu</p>	<p>polityki, w szczególności w dziedzinie zatrudnienia, niepełnosprawności, edukacji i polityki mieszkaniowej.</p> <p>Podejście UE do wyzwania, jakim są choroby przewlekłe, wymaga zintegrowanej reakcji skoncentrowanej na czynnikach ryzyka w różnych sektorach i obszarach polityki, oraz na profilaktyce, w połączeniu z wysiłkami na rzecz udoskonalenia systemów zdrowotnych.</p> <p>Koncepcja „szpitala domowego” wynika z zacieraniu się usług medycznych między leczeniem ambulatoryjnym i szpitalnym. W uproszczeniu mówiąc (w sytuacji tzw. normalności):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie zawsze pacjent chory ze skierowaniem od lekarza rodzinnego musi leżeć w szpitalu, • Nie zawsze chory przewlekłe musi pozostawać w szpitalu po zakończeniu stanu ostrego. <p>Ze względu na epidemiologię chorób przewlekłych, takich jak np. cukrzyca typu 2 czy choroby sercowo-naczyniowe, skutki tych chorób są często niewidoczne, aż do moment pojawienia się komplikacji.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

			<ol style="list-style-type: none"> 1. Marszałek Województwa Śląskiego (Lider projektu) 2. zainteresowane uczelnie wyższe województwa śląskiego – z ich grona wyłoniony zostanie lider projektu 3. Samorządy powiatowe – organy prowadzące szkoły zawodowe, <p>Odbiorcy projektu</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych i średnich województwa śląskiego, 2. Przedsiębiorcy – mający dostęp do lepiej przygotowanego o zawodowo pracownika 	<p>Proponowana koncepcja profilaktyki i opieki nad osobami chorymi przewlekłymi, daje również szansę na wypracowanie nowego modelu reintegracji zawodowej osób z chorobami przewlekłymi i poprawy ich zdolności do zatrudnienia. Coraz więcej ludzi nie jest w stanie pracować z powodu chorób przewlekłych. Ma to wpływ na dochody, efektywność pracy i może prowadzić do niepełnosprawności. Jest to problem dla pacjentów, ale także wpływa na trwałość systemów zabezpieczenia społecznego i pracy w całej Europie. Celem proponowanego projektu będzie więc zidentyfikowanie strategii przystosowania miejsca pracy dla potrzeb osób z chorobami przewlekłymi i poprawy ich reintegracji w pracy.</p> <p>Z istoty funkcjonowania proponowanych rozwiązań wynika możliwość integracji dotychczasowych doświadczeń (wykorzystywanych już w działających przychodniach) oraz uruchomienia nowych innowacyjnych rozwiązań integracji danych na różnych poziomach. Będzie to służyć przygotowaniu przejścia do zrównoważonego i zintegrowanego systemu informacji zdrowotnej w UE,</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>zarówno dla celów zdrowia publicznego jak i do badań naukowych. Kluczowe znaczenie ma też konieczność kompleksowej reformy funkcjonowania służby zdrowia w UE pod kątem jak największej jej integracji systemowej. Jednocześnie należy podkreślić, że Człowiek potrzebuje bezpośredniego kontaktu z lekarzem i rozwijając systemy telemedyczne trzeba pamiętać, aby nie doprowadzić do dehumanizacji medycyny.</p> <p>EDUKACJA – postulaty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reforma edukacji nie może ograniczać się do zmian organizacyjnych i podstawy programowej. • Ze względu na narastające stany niepewności i stres należy uczyć młodzież, w jaki sposób mogą sobie radzić z destrukcyjnymi czynnikami rozwoju. • Należy wzmacniać umiejętności młodzieży w zakresie pozyskiwania, ewaluacji i wykorzystywania informacji. • Poznawanie świata nie powinno opierać się na przyswajaniu faktów, lecz na umiejętności widzenia historii i przyszłości w kontekście procesów i mechanizmów. 		
--	--	--	--	---	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> • Przy nieograniczonym dostępie do wiedzy i zbliżającej się Czwartej Rewolucji Przemysłowej należy zmienić funkcje kształcenia w kierunku kreatywności i umiejętności wykorzystania własnego potencjału intelektualnego. Wymaga to stworzenia nowego modelu kształcenia. • Konieczne jest budowanie umiejętności pracy w grupie, przy jednoczesnym zachowaniu indywidualnych predyspozycji uczniów. Jest to również sposób na rozładowanie stanów niepewności i redukcję wpływu stresu. • Należy stworzyć regionalny program wspierania edukacji oparty o takie instrumenty, które będą wspierać młodzież w przygotowaniu do zmian w IV Rewolucji Przemysłowej. • Konieczne jest podjęcie działań ograniczających zjawisko SIT-com. <p>Realia i Foresight, czyli co brać pod uwagę?</p> <p>Wyzwania Czwartej Rewolucji Przemysłowej wymuszają zmiany sposobów kształcenia już od początków szkoły podstawowej. Sytuacja jest tym trudniejsza, że jesteśmy świadkami</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>niespotykanych dotychczas i niezwykle dynamicznych zmian gospodarczych, społecznych i politycznych, obejmujących cały współczesny świat. Zmiany te wynikają z nowych technologii, które stworzyły „globalną wioskę”.</p> <p>Konsekwencją zmian technologicznych są nowe problemy społeczne i brak zdolności adaptacji jednostek do szybko zmieniającego się świata. Powszechne staje się poczucie zagrożenia, braku stabilizacji i nieprzewidywalność naszych losów. Dotyczy to wszystkich płaszczyzn funkcjonowania; jednostek, społeczeństwa, państw i cywilizacji.</p> <p>Zasadniczą przesłanką naszego funkcjonowania staje się niepewność i to od tego zaczyna się stres. W sposób szczególny dotyczy to początków edukacji i kształtowania osobowości każdego z nas. Permanentny stan niepewności prowadzi w konsekwencji do narastającego stresu, którego skutki będziemy odczuwać przez całe życie. Niepokój i lęk budzą także reakcje autodestrukcyjne (według statystyk codziennie w Polsce 18 osób popełnia samobójstwo), o charakterze przyczynowo skutkowym (nieodrobione lekcje, świadomość swojej niewiedzy,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>obawy o akceptację grupy rówieśniczej, rodziców czy nauczycieli). Konsekwencje niepewności i stresu z nim związanego, przenoszą się na całe późniejsze dorosłe życie. W naszej ocenie jest to zasadniczy problem rozwoju społecznego.</p> <p>Trzecia rewolucja technologiczna doprowadziła do zwielokrotnienia liczby wymiarów pojęcia „niepewność”. Miarą tej niepewności jest stopień globalizacji. Z punktu widzenia jednostki - w społeczeństwie nie potrafimy sobie poradzić ze stresem wynikającym z niepewności naszej sytuacji. Dla uczniów, pozostających w tym szczególnym położeniu z powodu lęków przed odpowiedzialną przyszłością, nie ma dobrych odpowiedzi na podstawowe pytania egzystencjalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kim jestem? Jakie są moje siły? • Kim będę? • Jak się utrzymam? • Jak założę rodzinę? • Czy będę akceptowany? • Jaką będę miał pracę? • Czy stać mnie będzie na mieszkanie? • Jak zbuduję swoją pozycję społeczną? <p>Niepewność to również efekt braku przygotowania i</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>wykształcenia. Poddawani wpływowi, a w zasadzie terrorowi informacji przez telewizję i zwłaszcza przez Internet, nie jesteśmy w sposób racjonalny ocenić co jest prawdą, postprawdą, wypowiedzią uprawdopodobnioną lub po prostu fałszem. To zaczyna przypominać proces powolnego gotowania wielkiego stada żab, które nie zauważają nawet momentu, kiedy stają się potrawą na półmisku. Stąd tak ważny jest nowy model kształcenia, oparty na kreatywności, zdolności do samodzielnej oceny i wyciągania racjonalnych wniosków oraz działania.</p> <p>We współczesnym świecie, w sytuacji, gdy ilość informacji do przyswojenia jest coraz większa, a czasu na jej przyswojenie jest coraz mniej, trzeba szukać takich metod i sposobów nauczania, które bazować będą na intuicji i naturalnym rozwoju psychicznym, ukierunkowanym jednak na wykorzystanie myślenia kojarzeniowego (przyczynowo - skutkowego), a nie odtwórczego. Istotniejsze stają się umiejętności znalezienia informacji na drodze kojarzenia związków, niż posiadanie tych informacji. Częścią tego wyzwania jest zdolność do krytycznego korzystania z technologii oraz</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>umiejętność efektywnego gospodarowania czasem, który w wielu przypadkach jest marnowany przez uzależnienie od „bycia w sieci”.</p> <p>Podobnie jest z wiedzą. Można ją gromadzić, ale pod warunkiem, że jesteśmy ją w stanie odnaleźć i wykorzystać. W sytuacji, gdy cała dostępna wiedza podwaja się co rok, czy co dwa lata, coraz ważniejsze stają się możliwości efektywnego pozyskiwania i analizowania wiedzy dostępnej w rozległej sieci teleinformatycznej. To jest warunek konieczny również ograniczenia bardzo groźnego zjawiska, jakim jest zataczające (paradoksalnie) coraz większe kręgi wykluczenie cyfrowe.</p>		
1 6	<p>Jan Kosmol</p> <p>(Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o.)</p>	Uwaga ogólna	<p>Budowa IT HUB Gliwice</p> <p>Realizacja projektu pozwala na odejście od tradycyjnego górniczego charakteru rejonu i umożliwia rozwój nowych technologii. Budowa IT HUB zostanie przeprowadzona na terenie należącym do Technoparku Gliwice. Zwiększenie ilości nowych firm technologicznych rejestrujących swoje siedziby na terenie województwa jest równoznaczne ze zwiększeniem miejsc pracy, co pozwoli również na podnoszenie</p>		Nie uwzględniono	<p>Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.</p>

			<p>kwalifikacji nowego pokolenia oraz pozytywnie wpłynie na osób poszukujących pracy. Na podnoszenie kwalifikacji pracowników jak i nowe miejsca pracy będą miały również wpływ nowe usługi. Wspomniane usługi przyczynią się również do inwestycji w działania badawcze i innowacyjne oraz wspieranie transferu zaawansowanych technologii.</p> <p>Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.</p>			
1 7	<p>Jan Kosmol</p> <p>(Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice” Sp. z o.o.)</p>	Uwaga ogólna	<p>New Horizon - Technopark Gliwice</p> <p>Celem projektu jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom obecnej pandemii w skali regionalnej i lokalnej poprzez wspieranie pomysłów tworzących stałe, wysokopłatne miejsca pracy w firmach bardziej odpornych na zmiany koniunkturalne o wysokim potencjale technologicznym i naukowym. Projekt zakłada intensyfikację działań na rzecz wsparcia innowacyjności gospodarki i poprawy klimatu inwestycyjnego Regionu oraz cyfryzacji przedsiębiorstw. Projekt zakłada wzmocnienie aktywności instytucji w kierunku wspierającej przedsięwzięcia na</p>		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

			<p>rzecz rozwoju gospodarczego Regionu, wsparcia firm i powstawania innowacji oraz powstawania nowych miejsc pracy.</p> <p>Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.</p>			
1 8	<p>Katarzyna Papież-Pawełczak</p> <p>(SPIN-US Sp. z o.o.)</p>	Uwaga ogólna	<p>Digital Innovation Studio – hybrydowa przestrzeń dla innowatorów, wspierająca metodologiczny rozwój innowacyjnych przedsięwzięć.</p> <p>Zakres:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hybrydowa przestrzeń pracy innowatora składają się z: <ul style="list-style-type: none"> o łatwo dostępnej, otwartej przestrzeni fizycznej kompleksowo wyposażonej we wszystkie komponenty pracy innowatora, to jest holistyczną ścieżkę rozwoju innowacji od pomysłu do skalowania na rynkach międzynarodowych z wykorzystaniem różnych metodyk rozwoju innowacyjnych przedsięwzięć oraz właściwych im narzędzi pracy (stacje, canvasy, karty, prototypownie, itp.), o cyfrowego odzwierciedlenia narzędzi znajdujących się w przestrzeni fizycznej celem zwiększenia dostępności i inkluzywności opracowanego procesu rozwoju 		Nie uwzględniono	<p>Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.</p>

			<p>innowacji – realizacja koncepcji digital twin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja zasobów materialnych i niematerialnych w miejscu fizycznym oraz cyfrowym (kumulacja wiedzy, talentów i infrastruktury). • Materializacja procesu kompleksowego wsparcia innowatorów ukierunkowana na transformację pomysłów w produkty (wyroby, usługi), technologie. • Budowanie kompetencji przedsiębiorczych innowatorów oraz interdyscyplinarnego i metodologicznie uporządkowanego podejścia do tworzenia innowacyjnych produktów. • Fizyczny oraz cyfrowy one-stop-shop dla rozwoju firm i produktów innowacyjnych. <p>Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.</p>			
1 9	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Uwaga ogólna	<p>Silesia Innovation Center/Silesia Innovation District – przestrzeń/inicjatywa/ ekosystem dla innowatorów, przedsiębiorców, inwestorów, startpów, naukowców, studentów, dużych i małych firm. Stanowic będzie naturalne źródło kreatywności i tworzenia wiedzy. Stworzenie takiego ekosystemu ukierunkowanego na miejsce - Śląsk i obejmującego</p>		Nie uwzględniono	Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się jego uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

			<p>różnorodność aktorów sprzyja stworzeniu warunków i może stać się siłą napędową dla rozwoju regionu i lokalnej działalności gospodarczej.</p> <p>Silesia Innovation Center/Silesia Innovation Distrct to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsce/przestrzeń, która wymaga osobistych sieci i zaufania, które można zbudować z różnymi, utalentowanymi ludźmi, podmiotami działającymi blisko siebie z synergicznymi powiązaniem między ludźmi, firmami i miejscami, pozwalające na generowanie i komercjalizację pomysłów; • skupisko działań wymagających dużej wiedzy by połączyć wiodące i najnowocześniejsze instytucje kotwiczące w nowatorskie firmy z podmiotami wspierającymi, funduszami, start-upami i różnorodnymi interesariuszami ekosystemu; • otwarte środowisko, które jest kluczem do wykreowania innowacji w rozwoju miejskim i gospodarczym regionu; • opracowywanie nowych typów użytkowania gruntów, wprowadzanie zmian strukturalnych i tworzenie atrakcyjnych środowisk dla 			
--	--	--	--	--	--	--

			powstających sektorów wiedzy na Śląsku			
			Szczegółowy opis w oddzielnej fiszce projektu.			
20	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 15 Doświadczenia z wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego	Dodanie informacji dot. komercjalizacji badań naukowych oraz opracowywania metodologii.	Skoro za obserwatoria odpowiedzialne są głównie podmioty badawcze należy położyć również nacisk na komercjalizację badań czy opracowanie metodologii. Uczelnie wyższe, powinny być nie tylko odpowiedzialne za transfer technologii, ale również za skuteczne badania technologii.	Nie uwzględniono	Temat dotyczący roli uczelni wyższych w procesach komercjalizacji został ujęty w części diagnozy: Poziom innowacyjności oraz Regionalny ekosystem na rzecz innowacji/ Podmioty szkolnictwa wyższego i nauki.
21	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 19 Tabela 1: Wskaźniki innowacyjności przedsiębiorstw w województwie śląskim (2016-2018)	Informujemy o możliwości wykorzystania danych w oparciu o najnowszą publikację	Dostępna jest nowa publikacja – Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2017–2019 https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/nauka-i-technika-spoleczenstwo-informacyjne/nauka-i-technika/dzialalnosc-innowacyjna-przedsiębiorstw-w-latach-2017-2019,2,18.html	Nie uwzględniono	Dane statystyczne zostały uaktualnione w części dokumentu dotyczącej monitoringu.
22	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Strona 32 Wyzwania społeczne	Propozycja rozbudowania diagnozy, nie tylko sytuacja demograficzna i starzenie się populacji sprzyjają podejmowaniu tematów związanych z technologiami na rzecz wsparcia seniorów. Kontekst jest znacznie szerszy, chodzi o wykorzystanie technologii nie tylko dla	Nie można zapominać, że chodzi nie tylko o seniorów, ale również o opiekunów, czyli osoby, które są jeszcze w wieku produkcyjnym, dla których wykorzystanie nowych technologii, wykorzystanie robotów np. przy rehabilitacji w realny sposób pomoże w opiece nad seniorami,	Uwzględniono	Zdanie: „Sytuacja demograficzna regionu, a konkretnie postępujące starzenie populacji, sprzyjają podejmowaniu tematów związanych z technologiami na rzecz wsparcia seniorów”

			<p>seniorów, ale stworzenie odpowiedniego systemu wsparcia opiekunów.</p> <p>Warto zwrócić również uwagę, że wpływ na warunki życia w kontekście starzejącego się społeczeństwa ma sieć opieki domowej, w tym przede wszystkim pielęgniarstwo środowiskowe – również należałoby ten system na pewno wspomóc nowoczesnymi technologiami, w tym możliwościami jakie daje zastosowanie robotów.</p>	<p>a także ułatwi prowadzenie życia zawodowego.</p>		<p>zostanie uzupełnione o zapis „i ich opiekunów”.</p>
2 3	<p>Izabela Czeremcha</p> <p>(Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)</p>	<p>Strona 32</p> <p>Kompetencje na rzecz rozwoju innowacji</p>	<p>Zdanie w dokumencie brzmi: Zarówno na poziomie szkolnictwa branżowego, jak i w szkołach wyższych, takich jak: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Politechnika Śląska, Politechnika Częstochowska, Akademia WSB i Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, podjęte są działania na rzecz zwiększenia współpracy z przedsiębiorstwami na etapie kształcenia studentów i uczniów w ramach studiów dualnych. Ponadto rozbudowana oferta studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych wspiera proces podnoszenia kwalifikacji pracowników.</p>	<p>Propozycja dodania szerszej informacji. Wykazano tylko uczelnie, które prowadzą działania w zakresie kształcenia dualnego.</p> <p>Nie wykazano ŚUM, nie wspomniano również o tym, że kursy specjalistyczne realizowane są również w jednostkach sektora B+R, tylko w dalszym etapie – podmioty szkolnictwa wyższego i nauki wspomina się o wybranych instytutach, ale jest tam ujęcie prac badawczych, a nie kompetencji na rzecz innowacji. Ponadto ŚUM oraz szpitale kliniczne prowadzą badania kliniczne zarówno komercyjne, jak i niekomercyjne, które są również narzędziem rozwoju innowacji i przynoszą wymierne korzyści</p>	<p>Uwzględniono</p>	<p>Po zdaniu: Zarówno na poziomie szkolnictwa branżowego, jak i [...] w ramach studiów dualnych.</p> <p>Doda się: Także Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach odrywa istotną rolę w rozwój kompetencji kadry sektora medycznego i przyczyni się do efektywnego wykorzystania przez personel medyczny innowacyjnych rozwiązań.</p>

				zarówno dla pacjentów, jak i dla systemu opieki zdrowotnej poprzez wzrost skuteczności leczenia pacjentów, obniżenie kosztów leczenia, uniknięcia kosztów hospitalizacji, leczenia powikłań, zmniejszenie śmiertelności, czy też podniesienie jakości i efektów badań naukowych. Warto również umieścić taką informację w dokumencie, bowiem potencjał ŚUM jest unikalny w skali całego kraju, a niektóre z kompetencji są unikalne w skali europejskiej.		
2 4	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 33 Diagnoza stanu, Regionalny ekosystem na rzecz innowacji,	Śląski ekosystem na rzecz innowacji jest konsekwentnie rozwijany od 2002 roku przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz scharakteryzowane poniżej instytucje partnerskie takie jak: podmioty szkolnictwa wyższego i nauki, Instytucje Otoczenia Biznesu, klastry, Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych oraz instytucje finansujące rozwój przedsiębiorstw i inne instrumenty finansowego wsparcia	Sugerowane włączenie do rozumienia systemu innowacji jest oraz spółek miejskich; zwłaszcza w kontekście poniżej zdefiniowanego działania D.2.2 - Tworzenie inteligentnych produktów i usług sektora publicznego, wychodzących naprzeciw wyzwaniom społecznym (s.68) (s.71) W związku z powyższym promowane będzie budowanie konsorcjów przedsiębiorstw i miast w kontekście projektów inteligentnych miast, w ramach których realizowane będą aktywności badawczo-rozwojowe i demonstracyjne po stronie przedsiębiorstw oraz projekty inwestycyjne po stronie miast. W	Uwzględniono	W dokumencie dodano podrozdział „ Jednostki samorządu terytorialnego i podległe im jednostki organizacyjne” w rozdziale „ Śląski ekosystem na rzecz innowacji”.

				<p>pierwszej kolejności dotyczyć mogą one inteligentnych urzędzeń, sztucznej inteligencji oraz metod analizy dużych zbiorów danych, wychodzących naprzeciw problemom i wyzwaniom, przed którymi stoją różne grupy społeczne (np. osoby starsze i te z dysfunkcjami) lub pomagających budować świadomość wpływu na środowisko i rozwiązywać wybrane problemy ekologiczne.</p>		
2 5	<p>Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)</p>	<p>Strona 33 Regionalny ekosystem na rzecz innowacji</p>	<p>W części podmioty szkolnictwa wyższego i nauki wymieniono tylko instytuty badawcze podlegające pod MAP lub należące do Sieci Badawczej Łukasiewicz.</p> <p>Nie wymieniono innych instytutów badawczych, np. Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych (IETU) ani instytutów PAN (np. Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk)</p>	<p>Biorąc pod uwagę, że jedną z regionalnych inteligentnych specjalizacji jest zielona gospodarka, należy wskazać także instytuty badawcze i PAN, które mogą wspomagać realizację strategii w tym obszarze.</p> <p>IETU jest jedynym instytutem badawczym nadzorowanym przez Ministra Klimatu i Środowiska zlokalizowanym w woj. śląskim.</p>	Uwzględniono	<p>Zapisy zostały uzupełnione o Instytuty nadzorowane przez Ministra Klimatu i Środowiska i Instytuty Polskiej Akademii Nauk.</p>
2 6	<p>Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)</p>	<p>Strona 33 Podmioty szkolnictwa wyższego i nauki</p>	<p>Prace badawczo-rozwojowe oraz współpraca z przedsiębiorstwami na rzecz innowacji są ważną częścią działalności wybranych szkół wyższych. W regionie są nimi: Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Politechnika Częstochowska, Politechnika Śląska, Uniwersytet</p>	<p>Wskazano tylko instytuty badawcze nadzorowane przez MAP - nie wspomniano o całym systemie Instytucji sektora B+R, które współpracują z sektorem przedsiębiorstw i również posiadają ofertę specjalistycznych szkoleń, programów, które budują kompetencje na rzecz rozwoju innowacji. Brakuje przykładowo informacji np. o Kardio-Med-</p>	Uwzględniono	<p>W zdaniu: W regionie są nimi: Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej, Politechnika Częstochowska, Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w</p>

			<p>Śląski w Katowicach, Uniwersytet Ekonomiczny w</p> <p>Brakuje ŚUM.</p>	<p>Silesia, FRK, które prowadzą prace badawczo-rozwojowe oraz współpracę z przedsiębiorstwami na rzecz innowacji.</p> <p>Ponadto ŚUM oraz szpitale kliniczne prowadzą badania kliniczne zarówno komercyjne, jak i niekomercyjne, które są również narzędziem rozwoju innowacji i przynoszą wymierne korzyści zarówno dla pacjentów, jak i dla systemu opieki zdrowotnej poprzez wzrost skuteczności leczenia pacjentów, obniżenie kosztów leczenia, uniknięcia kosztów hospitalizacji, leczenia powikłań, zmniejszenie śmiertelności, czy też podniesienie jakości i efektów badań naukowych. Warto również umieścić taką informację w dokumencie, bowiem potencjał ŚUM jest unikalny w skali całego kraju, a niektóre z kompetencji są unikalne w skali europejskiej.</p>		<p>Katowicach, Akademia WSB.</p> <p>Doda się: , Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach.</p>
2 7	<p>Izabela Czeremcha</p> <p>(Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)</p>	<p>Strona 35</p> <p>Instytucje Otoczenia Biznesu</p>	<p>Istotną rolę w regionalnym systemie innowacji odgrywają Instytucje Otoczenia Biznesu – Agencje Rozwoju, Izby, Parki i Inkubatory.</p> <p>Brak Parku Naukowo-Technologicznego Przemysłu Lotniczego, skoro wymieniamy usługi dla lotnictwa.</p> <p>Wskazano centra transferu technologii na uczelniach,</p>	<p>Bardziej zasadnym jest pokazanie roli zarządzających parkami i inkubatorami i takich instytucji jak np. agencje, izby gospodarcze, przemysłowe, w przypadku GAPR parki czy inkubator nie mają osobowości prawnej. Z opisu wynika, że GAPR realizuje usługi charakterystyczne dla parków technologicznych – skoro mamy Nowe Gliwice – Centrum Edukacji i Biznesu, o którym nic nie jest</p>	<p>Uwzględniono</p>	<p>Zmieni się zdanie: Wybrane usługi, charakterystyczne dla parków technologicznych, świadczą również Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach (medycyna, ICT) oraz działające w ramach jej</p>

			<p>powinno się uzupełnić opis, o zakres usług w zakresie transferu technologii w Agencjach Rozwoju (mamy Sieć EEN), poza tym komórki w jednostkach sektora B+R.</p>	<p>wspomniane, a nie jest to to park technologiczny, to jednak warto ten opis uzupełnić, a nie tylko sprowadzić go do parków i inkubatorów.</p>	<p>ekosystemu: Śląskie Centrum Naukowo - Technologiczne Przemysłu Lotniczego Sp. z o.o. oraz Centrum Edukacji i Biznesu „Nowe Gliwice”; także Bielski Park Technologiczny Lotnictwa ...</p> <p>Po zdaniu: Swoje centra posiadają: Politechnika Śląska, Politechnika Częstochowska, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach oraz Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach.</p> <p>Doda się: Z kolei dzięki zaangażowaniu Górnośląskiej Agencji Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. w sieci Enterprise Europe Network i jej aktywności w obszarze transferu technologii, innowacyjne organizacje mają dostęp do międzynarodowych partnerów, możliwość pozycjonowania swoich ofert za granicą i angażować się w</p>
--	--	--	--	---	--

						międzynarodowych projektach.
28	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 35 Instytucje Otoczenia Biznesu	Uzupełnienie poniższy zapis o spółki celowe. W tym kontekście trzeba jednak podkreślić, że na chwilę obecną wiodące podmioty animujące regionalny ekosystem na rzecz innowacji nie są formalnie włączone w krajową sieć akredytowanych ośrodków innowacji (obejmującą parki technologiczne, naukowe, naukowo-technologiczne, przemysłowo-technologiczne, technoparki; inkubatory technologiczne; centra transferu technologii; centra innowacji i huby innowacji cyfrowych.		Uwzględniono	W dokumencie dodano zapisy dotyczące spółek celowych w rozumieniu art. 149, Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r.
29	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 35 Diagnoza stanu, Regionalny ekosystem na rzecz innowacji,	Proponuje się jaśniejszy podział na klastry oraz na tabelaryczne wykazanie układu instytucji otoczenia biznesu z wyszczególnieniem inkubatorów, parków technologicznych, centr transferu technologii. Podobnie należy usystematyzować zestawienie klastrów technologicznych.	Zapis jest chaotyczny w swojej konstrukcji. Czytelnik gubi się w opisie i roli poszczególnych klastrów, czy instytucji otoczenia biznesu.	Nie uwzględniono	Dokument nie służy definiowaniu poszczególnych instytucji. Diagnoza ma charakter syntetyczny w związku z tym poszczególne elementy nie zostały przedstawione w sposób szczegółowy. Szczegółowe zestawienie stanowią przedmiot wskazanych raportów/dokumentów.
30	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów)	Strona 37	Po wprowadzeniu RIS o nazwie Zielona Gospodarka oraz po ogłoszeniu przez KE Zielonego Ładu, wydaje się zasadne	IETU nie był do tej pory uwzględniony w obserwatoriach specjalistycznych. Jego działalność związana jest między innymi z	Nie uwzględniono	Zakres uwagi może być przedmiotem PPO. O utworzeniu nowego obserwatorium

	Uprzemysłowionych w Katowicach)	Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych	przekształcenie „SO Środowisko” w „SO Klimat i Środowisko”. Takie obserwatorium mogłoby tworzyć konsorcjum obejmuje także IETU nadzorowany przez Ministra Klimatu i Środowiska.	wykorzystaniem potencjału gleb marginalnych, w tym zanieczyszczonych, do produkcji energii odnawialnej oraz biomasy na cele przemysłowe, wraz z rozwojem łańcucha dostaw i odbioru biomasy. Obecnie brak jest jasnych rozwiązań co ewentualnie robić z taką biomasą, kto ją powinien przetwarzać i jaki jest potencjał ekonomiczny tych obszarów. IETU posiada doświadczenia zdobyte w tym względzie w projektach Phyto2Energy oraz MISCOMAR, a obecnie kontynuuje badania w projekcie MISCOMAR+. Kolejne doświadczenia związane są z zielenią miejską i wykorzystaniem jej do ograniczenia Miejskiej Wyspy Ciepła i adaptacji miast do zmian klimatu – realizowane obecnie projekty Mod4GrIn oraz Salute4CE.		ostatecznie decyduje Rada Programowej SO RIS.
3 1	Mateusz Góra, Łukasz Szczęsny (Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju)	Strona 37 Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych	Brak pełnego pokrycia siecią obserwatoriów wszystkich inteligentnych specjalizacji – przemysł wschodzące.	Jeżeli pozostałe specjalizacje posiadają swój odpowiednik tematyczny w utworzonych obserwatoriach, tak przemysł wschodzące, w tym głównie kreatywne, zostały pominięte w tym systemie (mobilność można w jakimś zakresie połączyć z SO RIS Transport). Zasadne wydaje się animacja konsorcjum które mogłoby monitorować działania	Nie uwzględniono	Zakres uwagi może być przedmiotem PPO. O utworzeniu nowego obserwatorium ostatecznie decyduje Rada Programowa SO RIS.

				związane z tworzeniem, produkcją i/lub dystrybucją dóbr i usług kreatywnych oraz włączeniem elementów kreatywnych w szersze procesy i inne sektory. W efekcie możliwe będzie dobieranie efektywnych narzędzi wspierających firmy działające w tym obszarze i ich kooperantów.		
3 2	Michał Bachorz (Gabos Software Sp. z o.o.)	Strona 48 Inteligentna specjalizacja – Medycyna	W województwie śląskim istnieje pilna potrzeba kreowania odpowiednich platform współpracy między prywatnym sektorem opieki zdrowotnej, dostawcami innowacyjnych wyrobów medycznych i funduszami inwestycyjnymi, (W województwie śląskim istnieje pilna potrzeba kreowania dedykowanych platform współpracy między kadrą naukową, prywatnym sektorem opieki zdrowotnej, dostawcami innowacyjnych wyrobów medycznych i funduszami inwestycyjnymi)	Wydaje się, że pomijanie kadry naukowej (osobowo lub instytucjonalnie) w procesie tworzenia platform współpracy na rzecz generowania nowych rozwiązań jest błędne w	Uwzględniono	Zapisy dokumentu zostaną zmienione zgodnie z zaproponowanymi zmianami.
3 3	Michał Bachorz (Gabos Software Sp. z o.o.)	Strona 48 Inteligentna specjalizacja – Medycyna	testować je lokalnie, kreować masę krytyczną w kontekście opłacalności a następnie skalować ich komercjalizację na arenie międzynarodowej (prowadzić weryfikację użyteczności i opłacalności w ramach lokalnych pilotażowych	zmiana doprecyzowuje, porządkuje opis procesu wdrożeń i komercjalizacji w aspekcie weryfikacji użyteczności i opłacalności opracowanej innowacji	Uwzględniono	Zapisy dokumentu zostaną zmienione zgodnie z zaproponowanymi zmianami.

			wdrożeń a następnie dokonywać ich komercjalizacji na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej)			
3 4	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 49-50 Opis specjalizacji regionu	Wyraźne włączenie do opisu specjalizacji „Przemysł wschodzące”, rozwoju e-gamingu, w tym w kontekście utworzenia Katowickiego Hubu Gamingowo – Technologicznego w proponowany sposób: „Przedsiębiorstwa z tego obszaru opierają swoje działania na reklamie, architekturze, sztuce, rzemiośle, projektowaniu, modzie, filmie, muzyce, sztukach widowiskowych, publikacjach, zabawkach i grach, e-gamingu, rekreacji fizycznej i sporcie oraz telewizji i radiu.”	Katowice są rozpoznawalnym na całym świecie ośrodkiem e-sportu, organizowane tu są finały międzynarodowego turnieju Intel Extreme Masters, a także zlokalizowano centrum produkcyjne ESL Polska (największej na świecie firmy zajmującej się e-sportem). Katowice i Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to także siedziba kilkudziesięciu przedsiębiorstw gamingowych. Dodatkowo na potencjał miejsca wpływ ma także obecność licznych uczelni wyższych oferujących studia dla kadr branży gamingowej.	Uwzględniono	Zapisy dokumentu zostaną zmienione zgodnie z zaproponowanymi zmianami.
3 5	Małgorzata Domagalska	Strona 50 Opis specjalizacji regionu	Wyraźne włączenie do opisu specjalizacji „Przemysł wschodzące”, rozwoju e-gamingu, w tym w kontekście	Katowice są rozpoznawalnym na całym świecie ośrodkiem e-sportu, organizowane tu są finały międzynarodowego turnieju Intel	Uwzględniono	Dokument został uzupełniony o zdanie „Przykładem oddolnej inicjatywy są działania

	(Urząd Miasta Katowice)		<p>utworzenia Katowickiego Hubu Gamingowo – Technologicznego w proponowany sposób:</p> <p>„Dodatkowo należy wspomnieć o dynamicznym rozwoju sektora e-gamingu, który należy traktować jako branżę mogącą w przyszłości stanowić jedną z kluczowych w rozwoju gospodarczym regionu w wyniku skutecznie wdrożonego procesu transformacji. W latach 2021-2026 przewiduje się utworzenie na terenach po kopalni KWK Wieczorek w Nikiszowcu Katowickiego Hubu Gamingowo – Technologicznego. Będzie on ośrodkiem inwestycji w nowe technologie, miejscem organizacji eventów branżowych, akceleratorem przedsiębiorczości, miejscem kształcenia, wymiany wiedzy, miejscem pozyskiwania zasobów pracowniczych, prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, będzie ponadto oferował przestrzeń dostosowaną do potrzeb jego odbiorców. Zakłada się budowanie szerokiej współpracy z uczelniami. Warty podkreślenia jest również zakładana funkcja edukacyjna hubu, realizowana dzięki współpracy z ekspertami z branży. Zakłada się, że realizacja niniejszego projektu, będzie</p>	<p>Extreme Masters, a także zlokalizowano centrum produkcyjne ESL Polska (największej na świecie firmy zajmującej się e-sportem). Katowice i Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to także siedziba kilkudziesięciu przedsiębiorstw gamingowych. Dodatkowo na potencjał miejsca wpływ ma także obecność licznych uczelni wyższych oferujących studia dla kadr branży gamingowej.</p>	<p>podjęte przez miasto Katowice i przedsiębiorstwa międzynarodowe wokół idei e-gamingu.”</p>
--	-------------------------	--	--	---	---

			miała wpływ na wzmocnienie rozwoju kreatywnego w całym regionie.”			
3 6	Mateusz Góra, Łukasz Szczęsny (Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju)	Strony 49-50, 115 Inteligentna specjalizacja – Przemysł wschodzące,	Modyfikacja wymienionych obszarów w definicji przemysłów kreatywnych z „projektowanie” na „design/dizajn produktów i usług (projektowanie wzornicze)”	Projektowanie wzornicze lub design/dizajn produktów i usług bardziej oddaje o jaką działalność chodzi w tym obszarze. W dokumencie można znaleźć różne odniesienia do projektowania, które niekoniecznie są powiązane z przemysłami kreatywnymi, np. projektowanie łańcuchów logistycznych, projektowanie komputerowe maszyn i urządzeń, projektowanie systemów produkcji i inne. Precyzja w tym względzie pozwoli na dookreślenie profilu tego obszaru oraz będzie zgodna z literaturą i praktyką w zakresie przemysłów kreatywnych.	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.
3 7	Mateusz Góra, Łukasz Szczęsny (Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju)	Strony 49-50, 115 Inteligentna specjalizacja – Przemysł wschodzące,	Uzupełnienie działań w tym obszarze o projektowanie wzornicze usług publicznych (service design).	W kontekście dużej ilości różnych podmiotów publicznych działających na terenie województwa – od edukacji i ochrony zdrowia, po urzędy miast i gmin – zasadne wydaje się wyszczególnienie obszaru projektowania usług dla instytucji publicznych. Jak pokazał realizowany przed laty projekt Design Silesia, zagadnienie to jest istotne w procesie tworzenia rozwiązań nie tylko spełniających wymagania prawne, ale również funkcjonalnych i wygodnych z punktu widzenia mieszkańców, co	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.

				można zaprojektować w ramach procesów wzorniczych. Obecnie, poza edukacyjnym projektem na poziomie krajowym – „gov_LAB - program edukacyjny dla jednostek samorządu terytorialnego”, instytucje publiczne (i świadczące usługi publiczne) w województwie nie otrzymują odpowiedniego wsparcia w zakresie modernizacji obecnych i tworzenia nowych usług, dzięki którym mogłyby efektywnie realizować swoje zadania (często bez znacznych inwestycji, ale dzięki optymalizacji aktualnych procesów) oraz dawać wartość dodaną swoim klientom.		
3 8	Adam Drobniak (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)	Strona 51 Inteligentna specjalizacja – Zielona gospodarka	Brakuje informacji o potencjale jednostek naukowych w regionie (takich jak IETU, IPIŚ PAN, UŚ, Pol. Śląska, GIG), które rozwój tej specjalizacji w części badawczej i wdrożeniowej mogą realizować.	Wdrażanie rozwiązań proponowanych przez jednostki naukowe z regionu powinno wspierać rozwój tej specjalizacji. Ponadto IETU może dokonywać weryfikacji środowiskowej technologii trafiających na rynek regionalny, oraz opracowanych w regionie. Weryfikacja w ramach programu UE ETV jest uznawana w całej Europie. Certyfikat może stanowić może więc pewnego rodzaju przepustkę w UE, dla rodzimych technologii, które zostały zweryfikowane pod tym względem.	Uwzględniono	W ramach Inteligentnej specjalizacji – zielona gospodarka został dodany akapit: Zarówno w zakresie prowadzenia analiz i ocen środowiskowego oddziaływania przemysłu jak i poszukiwania rozwiązań w zakresie wdrażania rozwiązań, w tym innowacji, które ograniczą antropopresję w województwie śląskim istnieje znaczący potencjał badawczy.

						<p>Jednostki badawcze – uczelnie Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Politechnika Częstochowska i Akademia Techniczno – Humanistyczna, instytuty badawcze – Główny Instytut Górnictwa, Instytut Ekologii Terenów Przemysłowych, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk jak i klastry - Śląski Klaster Rewitalizacji i Technologii Środowiskowych, Śląski Klaster Wodny, Śląski Klaster Ekologiczny i Śląski Klaster Gospodarki Odpadami od lat pracują nad rozwiązaniami organizacyjnymi i technologicznymi, które sprzyjają wdrażaniu zielonej gospodarki, nie tylko w obszarze środowiska, ale przede wszystkim budowania potencjału gospodarczego regionu i realizacji założeń nowej</p>
--	--	--	--	--	--	---

						strategii Zielone Śląskie 2030.
3 9	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)	Strona 51-52 Inteligentna specjalizacja – Zielona gospodarka (s. 51-52)	Uzupełnienie informacji na temat: (a) pozostałych branż zielonej gospodarki, (b) konieczności testowania i wdrażania zarówno technologii środowiskowych, w tym rozwiązań opartych na naturze (nature-based solutions)	Obecne zapisy dokumentu RIS odnoszą się do kilku branż zielonej gospodarki, tj.: OZE, zarządzania przestrzenią (w tym tereny przemysłowe), zarządzanie wodą (wody kopalniane), GOZ (nowe materiały). Zielona gospodarka obejmuje także niskoemisyjny transport, ponadto zakres potencjalnych rozwiązań, w ramach w/w branż jest szerszy z punktu widzenia rozwoju, czy też inicjowania nowych łańcuchów wartości (konieczność szerszego ujęcia zielonych / środowiskowych technologii jak przykładowo technologie stosowane na rzecz wykorzystania potencjału gleb marginalnych, w tym zanieczyszczonych do budowania łańcucha wartości m.in. w zakresie biomasy, czy zastosowania fitotechnologii). Ponadto, wprowadzenie technologii środowiskowych, w tym rozwiązań opartych na naturze jest warunkiem skutecznej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dodatkowo, bez stosownej weryfikacji technologii środowiskowych pojawia się problem na ile / w jakim stopniu	Nie uwzględniona	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.

				potencjalne rozwiązania są z jednej strony innowacyjne, z drugiej zaś generują pożądane efekty środowiskowe		
4 0	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 63 Bilans strategiczny, słabe strony,	Propozycja dodania nowej słabej strony: Znaczna część firm nie wykorzystujących dotychczas nawet rozwiązań Przemysłu 3.0 w świetle rozwijających się już technologii Przemysłu 4.0.	Informacja ta ukazuje istotne porównanie tempa rozwoju technologii i tempa odpowiedzi firm na ten rozwój.	Nie uwzględniono	Wskazana słaba strona zawiera się w W7. Niski poziom cyfryzacji firm małych i niektórych grup firm średnich, uwarunkowany brakiem kapitału na inwestycje w technologie cyfrowe i wysoką zmiennością czynników w procesach wytwarzania.
4 1	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 64 Bilans strategiczny, W14,	Propozycja weryfikacji relacji znikomego wykorzystania otwartych danych ze znikomą działalnością samorządów w tym zakresie.	Jeśli znikome wykorzystanie otwartych danych jest jedynie konsekwencją tego, że ich dostępność jest ogólnie mała, to nie ma potrzeby rozbijania tego na dwie osobne słabe strony. Jeśli zaś dostępne dane są funkcjonalne, natomiast mimo to nie są wykorzystywane bądź są wykorzystywane w małym stopniu, wówczas należy pozostawić tę kwestię jako odrębną.	Nie uwzględniono	Wskazane dwie kwestie zostawia się oddzielnie ze względu na szersze postrzeganie problemu.
4 2	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strona 66 Bilans strategiczny,	Propozycja uzupełnienia analizy SWOT o opracowanie wspólnej macierzy SWOT.	Macierz SWOT jest źródłem informacji na temat siły relacji poszczególnych elementów analizy, co pozwala na trafniejsze doprecyzowanie wyzwań bądź na ich uzasadnienie.	Nie uwzględniono	Zaproponowano inne, bardziej przejrzyste podejście do zmapowania powiązań poszczególnych elementów SWOT.
4 3	Adam Drobnik	Strony 68-69	Uzupełnić opis w kolumnie :	Jednym z podstawowych problemów dla wdrażania	Nie uwzględniono	Ze względu na istnienie różnych certyfikacji

	<p>(Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)</p>	<p>Postanowienia strategiczne</p> <p>Działania D.1.2. Wdrażanie innowacji w przedsiębiorstwach</p>	<p>Małe i średnie przedsiębiorstwa zmagają się z przejściem od projektów badawczych, w ramach których powstają nowe rozwiązania technologiczne, do wprowadzania innowacyjnych produktów i usług na rynek. Mając na uwadze: coraz bardziej wymagające obostrzenia prawne (dyrektywy europejskie, traktaty międzynarodowe) i rynkowe (normy i standardy sektorowe), specyfikę projektów innowacyjnych (potrzeba nowych kompetencji i infrastruktury oraz mechanizmów wsparcia dla wdrażania innowacji na rynek), a także rolę własności intelektualnej w zapewnianiu pozycji na arenie międzynarodowej, konieczne są działania wspierające projekty rozwojowo-wdrożeniowe w przedziale TRL 6-10 wraz ze wsparciem rozbudowy infrastruktury B+R przedsiębiorstw i z komponentem dotyczącym zabezpieczenia własności intelektualnej oraz uzyskania niezbędnych certyfikacji, w tym potwierdzających innowacyjność oraz efekt środowiskowy nowych rozwiązań (np. ETV) .</p>	<p>innowacji na rynku jest brak uwiarygodnionego efektu działania oraz efektu ekologicznego. Nabywcy, szczególnie z sektora publicznego niechętnie wdrażają innowacje bez uprzedniego upewnienia się, że będą one skuteczne w rozwiązywaniu konkretnego problemu nabywcy. Od 2013 r. KE uruchomiła odpowiednie narzędzie weryfikacji technologii środowiskowych Environmental technology verification (ETV), prowadzące do uzyskania certyfikatu UE potwierdzającego skuteczność i efektywność zielonych technologii tak aby mogły skutecznie konkurować na rynku i stanowić wiarygodną ofertę dla nabywcy. IETU posiada w swojej strukturze akredytowaną jednostkę do prowadzenia weryfikacji ETV. Koszty weryfikacji ETV powinny być włączone jako koszty kwalifikowane projektów w ramach działania D.2.1. Pozwoli to na wzmocnienie wiarygodności rynkowej nowych technologii oraz wzmocnienie pozycji konkurencyjnej oferty technologicznej wytwarzanej przez region. Jest to szczególnie istotne w kontekście zielonych zamówień publicznych jak i nowych regulacji KE dot. tzw.</p>	<p>branżowych intencją regionu jest dopuszczenie wszystkich dostępnych i zasadnych rozwiązań, bez uszczegółowienia konkretnych.</p>
--	--	--	--	--	---

				zielonej taksonomii i zrównoważonego finansowania.		
4 4	Małgorzata Domagalska (Urząd Miasta Katowice)	Strony 69-73 Działania	Umożliwienie branży e-gamingu oraz Katowickiemu Hubowi Gamingowo –Technologicznemu jako podmiotowi udziału w działaniach D.1.1. , D.4.1. i D.4.2.	Katowice są rozpoznawalnym na całym świecie ośrodkiem e-sportu, organizowane tu są finały międzynarodowego turnieju Intel Extreme Masters, a także zlokalizowano centrum produkcyjne ESL Polska (największej na świecie firmy zajmującej się e-sportem). Katowice i Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia to także siedziba kilkudziesięciu przedsiębiorstw gamingowych. Dodatkowo na potencjał miejsca wpływ ma także obecność licznych uczelni wyższych oferujących studia dla kadr branży gamingowej.	Nie uwzględniono	W omówionych działaniach nawiązuje się do kategorii potencjalnych adresatów natomiast nie wyszczególnia się konkretnych podmiotów i inicjatyw. Wskazane działania i ich opisy nie wykluczają branży e-gamingu oraz Katowickiemu Hubowi Gamingowo – Technologicznemu jako podmiotowi udziału w działaniach D.1.1. , D.4.1. i D.4.2.
4 5	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 72 C3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	Uzupełnienie poniższego zapisu o spółki celowe. Fundusze te powinny rozwijać relacje partnerskie z animatorami środowisk start-upowych i wraz z nimi budować spójny przekaz oraz przygotowywać najciekawsze pomysły w fazie preinkubacji. Istotną rolę będą odgrywać parki naukowo-technologiczne, inkubatory i akceleratorzy oraz ich sieci, które w sposób kompleksowy zapewniają młodym firmom dostęp do infrastruktury, wiedzy, kapitału oraz kontaktów		Uwzględniono	W dokumencie dodano zapisy dotyczące spółek celowych w rozumieniu art. 149, Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r.

			naukowo-badawczych i biznesowych w ramach ich ekosystemów.			
4 6	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 72 C3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	Uzupełnienie opisu o średnie przedsiębiorstwa. Ponadto, mając na uwadze istotną rolę dużych przedsiębiorstw w gospodarce regionalnej, ważne jest zaangażowanie tych firm w projekty typu scale-up, zapewniające wdrożenia innowacyjnych rozwiązań start-upów z regionu na szerszą skalę		Uwzględniono	Opis został uzupełniony o średnie przedsiębiorstwa.
4 7	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)	Strona 75 Projekty flagowe Ekoinnowacje w regionie Zakres:	Uzupełnić o podpunkt: Specjalistyczne usługi wsparcia dla wprowadzania ekoinnowacji na rynek	Wsparcia wymagają nie tylko wdrażający technologie ale przede wszystkim dostawcy prowadzący technologie na rynek, szczególnie w zakresie uwiarygodniania skuteczności innowacji, które z definicji nie mają żadnych referencyjnych wdrożeń mogących potwierdzić ich skuteczność, co powoduje że nie mogą w sposób równy startować w przetargach itp. Jak wspomniano wyżej, weryfikacja technologii środowiskowych ETV, akredytowana usługa dostępna w regionie, oferowana przez IETU, pozwala w sposób bezstronny i wiarygodny potwierdzić efekt działania i efekt środowiskowy nowych technologii dając europejski certyfikat	Uwzględniono	Zapis został uwzględniony.

4 8	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Przemysłowych w Katowicach)	Strony 68-74 Postanowienia strategiczne	Brak odniesienia do nowej specjalizacji gospodarczej regionu związanej z outsourcingiem usług biznesowych (BPO, ITO, SSC)	Przedłożony dokument RIS nie podnosi tematu związanego z budowaniem relacji pomiędzy lokalnymi / regionalnymi podmiotami tworzącymi ekosystem innowacji a firmami globalnymi (z branży outsourcingu nowoczesnych usług biznesowych), które od dekady dynamicznie lokalizują się w województwie śląskim i tworzą zarówno atrakcyjne miejsca prac, jak i zapewniają udział regionu w globalnych powiązaniach gospodarczych. Brak tym samym koncepcji na większą terytorializację tego rodzaju firm w ramach RIS.	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.
4 9	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Przemysłowych w Katowicach)	Strony 68-74 Postanowienia strategiczne	Brak odniesienia – w celach - do koordynacji działań odnoszących się do budowania regionalnego systemu innowacji w powiązaniu z istniejącymi komponentami narodowo-zregionalizowanego systemu innowacji	Immanentną cechą RIS jest postawienie akcentu na wspieranie oddolnych działań związanych ze wzmacnianiem tego rodzaju systemu innowacji – co zostało w RIS wykazane.	Nie uwzględniono	Uwaga odnosi się do już istniejących zapisów związanych z celem 1 RIS w którym zakresie działania odnoszą się do współpracy narodowo-regionalnej w ramach agend badawczych i porozumień na poziomie województwa i podmiotów takich jak NCBR. Jednocześnie w ramach ww. opisanych procesów uwzględnia się role krajowych instytutów badawczych w regionalnym ekosystemie.

50	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 75-76 Projekt flagowy: Śląskie parki naukowo-technologiczne	Uzupełnienie zapisów w opisie „Roli w realizacji Strategii „Śląskie 2030” o centra transferu technologii i spółki celowe Inwestycje w zakresie wysokospecjalistycznych, zintegrowanych centrów przemysłowych i badawczych (parki technologiczne w obszarze inteligentnych specjalizacji – sieć regionalna, uczelnie i centra badawcze szkół wyższych, centra B+R, jednostki naukowo-badawcze, instytuty badawcze).		Nie uwzględniono	Zapisy wynikają wprost z zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” dlatego nie mogą ulec zmianie. Centra transferu technologii i spółki celowe nie będą wykluczone z tego działania.
51	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Strona 76 Projekt flagowy: Śląskie – polska dolina technologii dla medycyny	Śląskie – polska dolina technologii dla medycyny – brakuje punktów – jest 2, a potem od razu 5.	Z uwagi na ukształtowanie geograficznie regionu proponujemy innowacyjne podejścia do nazwy projektu flagowego, choć wiemy że skojarzenie z Doliną Krzemową na pewno jest dobre, to jednak można zastanowić się nad zmianą tytułu projektu.	Nie uwzględniono	Zapisy wynikają wprost z zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” dlatego nie mogą ulec zmianie.
52	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Strona 76 Projekt flagowy: Śląskie – polska dolina technologii dla medycyny	Śląskie – polska wyżyna technologii dla medycyny	Z uwagi na ukształtowanie geograficznie regionu proponujemy innowacyjne podejścia do nazwy projektu flagowego, choć wiemy że skojarzenie z Doliną Krzemową na pewno jest dobre, to jednak można zastanowić się nad zmianą tytułu projektu.	Uwzględniono	Tytuł projektu flagowego został zmieniony.
53	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja	Strona 76 Projekt flagowy:	Proponujemy dodanie obszaru związanego z inwestycjami.	Z uwagi na ukształtowanie geograficznie regionu proponujemy innowacyjne podejścia do nazwy projektu	Uwzględniono	Zapis został dopisany w zakresie projektu flagowego.

	Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Śląskie – polska dolina technologii dla medycyny	Inwestycje w zakresie infrastruktury badawczej w firmach.	flagowego, choć wiemy że skojarzenie z Doliną Krzemową na pewno jest dobre, to jednak można zastanowić się nad zmianą tytułu projektu.		
5 4	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Strona 76 Projekt flagowy: Śląskie – polska dolina technologii dla medycyny	Proponujemy dodanie również, że rolą Strategii jest wsparcie i dążenie do realizacji transgranicznych usług (jednostki sektora B+R głównie). Proponujemy dodanie również informacji, że rolą Strategii jest wsparcie nie tylko uczelni i jednostek w inwestycje , ale również firm na razie w dokumencie w punkcie 2 wskazano: Wsparcie rozwoju i współpracy firm działających w obszarach inteligentnych specjalizacji.5. Wsparcie firm w zakresie działalności eksportowej.	Z uwagi na ukształtowanie geograficznie regionu proponujemy innowacyjne podejścia do nazwy projektu flagowego, choć wiemy że skojarzenie z Doliną Krzemową na pewno jest dobre, to jednak można zastanowić się nad zmianą tytułu projektu.	Nie uwzględniono	Zapisy wynikają wprost z zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” dlatego nie mogą ulec zmianie.
5 5	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 77 Projekt flagowy: Testowanie innowacji społecznych i technologicznych	Uzupełnienie zapisów w opisie „Roli w realizacji Strategii „Śląskie 2030” o centra transferu technologii i spółki celowe		Nie uwzględniono	Zapisy wynikają wprost z zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” dlatego nie mogą ulec zmianie. Centra transferu technologii i spółki celowe nie będą wykluczone z tego działania.

5 6	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 77 Projekt flagowy: Testowanie innowacji społecznych i technologicznych	Uzupełnienie poniższego opisu o spółki celowe. Realizowanie living labów przez konsorcja MŚP, instytucji naukowych, Instytucji Otoczenia Biznesu i JST.		Nie uwzględniono	Definicja Instytucji Otoczenia Biznesu przyjęta na potrzeby dokumentu uwzględnia spółki celowe w rozumieniu art. 149, Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r.
5 7	Agnieszka Labus (Fundacja Laboratorium Architektury 60+ (LAB 60+))	Strona 77 Projekt flagowy: Testowanie innowacji społecznych i technologicznych	Zaktualizowanie zakresu projektu flagowego pt. testowanie innowacji społecznych i technologicznych Dotychczasowy zakres: B. Animowanie i finansowanie pilotaży oraz demonstratorów technologii sprzyjających rozwojowi inteligentnych dzielnic miast i zaawansowanych usług publicznych. C. Realizowanie living labów przez konsorcja MŚP, instytucji naukowych, Instytucji Otoczenia Biznesu i JST. Proponowany zakres: D. Monitorowanie trendów w zakresie Srebrnej Gospodarki za pośrednictwem m.in. living labów (władze miasta, deweloperzy, TBS, eksperci, NGO, banki). Monitorowanie m.in. zmian demograficznych, migracji i integracji społeczeństwa oraz reagowanie na zidentyfikowane potrzeby w tym animowanie i	W 2007 r. Komisja Europejska zalecała budowę „srebrnej gospodarki”, uznając ją za koncepcję odnoszącą się do „kombinacji dobrych warunków dostaw (wysoki poziom edukacji, badań i rozwoju, wrażliwe i elastyczne rynki) z rosnącą siłą nabywczą starszych konsumentów, która oferuje nowe ogromne możliwości wzrostu ekonomicznego”.(Klimczuk 2013) Barierzy konstruowania „srebrnych gospodarek” na poziomie regionalnym stanowią szczególnie wyzwanie także dla woj. Śląskiego. Do barier na poziomie regionalnym zaliczyć można: brak podmiotów gospodarczych zainteresowanych koncepcją i sprzyjającego im otoczenia, ograniczanie oferty do zamożnych starszych osób, niekorzystny wzorzec konsumpcji seniorów oraz mała siła przyciągania przez regiony starszych migrantów. Przełamaniu części z nich może służyć transfer gerontechnologii	Nie uwzględniono	Wszystkie wskazane zagadnienia zostały ujęte w zapisach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030. Propozycje zmian zawierają się już w treści projektów flagowych: Testowanie innowacji społecznych i technologicznych; Inkubacja firm technologicznych 3.0

		<p>finansowanie pilotaży oraz demonstratorów sprzyjających rozwojowi inteligentnych dzielnic miast i zaawansowanych usług publicznych dostosowanych do potrzeb wrażliwych grup społecznych.</p> <p>E. Animowanie i finansowanie pilotażowych mechanizmów wspierających rozwiązania w zakresie polityki mieszkaniowej odpowiadających na potrzeby starzejących się mieszkańców woj. Śląskiego, zaliczanego do jednego z najszybciej starzejących się regionów w Polsce.</p> <p>F. Animowanie i finansowanie pilotażowych mechanizmów wspierających rozwiązania w zakresie dostosowania przestrzeni publicznych i budynków do potrzeb wrażliwych grup społecznych (osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, rodzice z małymi dziećmi, kobiety w ciąży, itp.) w zakresie diagnozy (audytów dostępności przestrzeni publicznych i budynków, a także rekomendacji i proponowanych rozwiązań zmian tych przestrzeni (rozwiązania).</p> <p>G. Animowanie i finansowanie rozwoju firm, które w swoich produktach uwzględniają potrzeby</p>	<p>poprzez: formułowanie i wdrażanie programów strategicznych – w tym polityki innowacji, organizacje sieciowe i klastry i ośrodki badawczo-rozwojowe – w tym instytucje typu „agelab” i „medialab” (Grzybowski 2011).</p> <p>Istnieje wiele wymiarów dla koncepcji srebrnej gospodarki, czternaście segmentów „srebrnego rynku” według P. Enste, G. Naegele i V. Leve to: zastosowanie technologii informacyjnych (IT) w lecznictwie zamkniętym i ambulatoryjnym; eleganckie życie, adaptacja mieszkań i usług ułatwiających życie, w coraz większym stopniu opartych na IT; promocja samodzielnego życia, również z coraz większym wykorzystaniem IT; dziedziny gerontologicznie istotne dla ekonomii zdrowia, w tym technologie medyczne i e-zdrowie, technologie wspierające słuch i wzrok, protetyka i ortopedia; edukacja i kultura jako odpowiedź na chęć zdobycia wyższych stopni edukacji i zagospodarowania czasu wolnego; IT i media w połączeniu z medycyną, promowaniem niezależności i bezpieczeństwa; robotyka usług połączona z promocją samodzielnego życia w przypadku starszych osób z ciężkimi schorzeniami</p>		
--	--	---	---	--	--

			<p>starzejącego się społeczeństwa. Nastawionych na rozwój kreatywnego przemysłu, edukacji i zaangażowania różnych interesariuszy</p> <p>H. Animowanie i finansowanie pilotaży oraz demonstratorów technologii sprzyjających rozwojowi inteligentnych dzielnic miast i zaawansowanych usług publicznych.</p> <p>I. Realizowanie living labów przez konsorcja MŚP, instytucji naukowych, Instytucji Otoczenia Biznesu i JST.</p>	<p>zdrowotnymi; mobilność i promowanie jej elementów, np. bezpieczeństwa ruchu samochodowego; wypoczynek, podróże, kultura, komunikacja i rozrywka; fitness i wellness jako odpowiedź na zwiększanie świadomości zdrowego stylu życia; odzież i moda jako przejaw dążenia do integracji społecznej; usługi ułatwiające codzienne życie i inne prace domowe; ubezpieczenia odnoszące się głównie do form ryzyka właściwych starszemu wiekowi; usługi finansowe zwłaszcza w dziedzinie ochrony kapitału, utrzymania bogactwa i zapobiegania utracie oszczędności.</p> <p>Bibliografia:</p> <p>A. Klimczuk, Srebrna gospodarka w dokumentach strategicznych państwa (Silver Economy in the State Strategic Documents), [in:] J. Osiński, M. Pachocka (eds.), Zmieniający się świat. Perspektywa demograficzna, społeczna i gospodarcza, Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej, Warszawa 2013, pp. 461-472.</p> <p>Transfer technologii w kształtowaniu srebrnej gospodarki, w: Transfer wiedzy w ekonomii i zarządzaniu, red. M. Grzybowski, Wydawnictwo</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				Uczelniane Akademii Morskiej w Gdyni, Gdynia 2011, s. 65–70. P. Enste, G. Naegele, V. Leve, The Discovery and Development of the Silver Market in Germany, op.cit., s. 330–331.		
58	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)	Strona 77 Projekt flagowy: Regionalne bony na innowacje	Bony na innowacje powinny także dać możliwość pokrycia kosztów weryfikacji ETV	Koszt weryfikacji wraz z badaniami może kształtować się na poziomie ok. 150 tys zł (zależy to od technologii), kwota ta może być zbyt wysoka np. dla start-upów lub MŚP, które poniosły wysokie nakłady na rozwój technologii i znajdują się w tzw „dolinie śmierci” gdyż jeszcze nie czerpią zysków z jej sprzedaży.	Nie uwzględniono	Ze względu na istnienie różnych certyfikacji branżowych intencją regionu jest dopuszczenie wszystkich dostępnych i zasadnych rozwiązań, bez uszczegółowienia konkretnych.
59	Dariusz Laska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	Strona 77 Projekt flagowy: Regionalne bony na innowacje	Proponuje się rozszerzenie przedstawionego zakresu o finansowanie także usług w zakresie prac B+R polegających na opracowaniu nowego lub znacząco ulepszonych produktu (wyrobu, usługi) lub procesu.	Rozszerzenie zakresu projektu o usługi w zakresie prac B+R umożliwi realizację szerszego wachlarza usług dla przedsiębiorców, które mogą przyczynić się do zwiększenia konkurencyjności na rynku.	Uwzględniono	Treść zostanie zmodyfikowana według propozycji wnioskodawcy.
60	Agnieszka Labus (Fundacja Laboratorium Architektury 60+ (LAB 60+))	Strona 77 Projekt flagowy: Regionalne bony na innowacje	Zaktualizowanie zakresu projektu flagowego pt. regionalne bony na innowacje Dotychczasowy zakres: 1. Finansowanie usług proinnowacyjnych zamawianych przez MŚP w związku z wdrażaniem innowacji inkrementalnych lub przygotowaniem do bardziej zaawansowanych zmian technologicznych. Proponowany zakres:	Zapewnienie dostępności wrażliwym grupom społecznym jest istotnym elementem prowadzonej polityki na szczeblu centralnym w zakresie realizowanego projektu „Dostępność Plus”, a także Ustawy z dnia 10 lipca 2019r. „O zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”. Ustawa określa środki służące zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych oraz innych	Nie uwzględniono	Nie jest możliwe stworzenie instrumentu bon na innowacje dla IOB i JST. Jednakże proponowane zmiany zawierają się już w treści projektów flagowych: Testowanie innowacji społecznych i technologicznych

			<p>J. Finansowanie usług proinnowacyjnych zamawianych przez JST oraz IOB wsparcie m.in. władz miasta oraz przedsiębiorców w zakresie wytycznych i rekomendacji dostosowania przestrzeni publicznych, budynków oraz usług do potrzeb wrażliwych grup społecznych m.in. w zakresie diagnozy (opracowania standardów dostępności, audytów dostępności przestrzeni publicznych, budynków oraz usług, a także rekomendacji i proponowanych rozwiązań zmian tych przestrzeni (rozwiązania) bądź usług.</p> <p>1. Finansowanie usług proinnowacyjnych zamawianych przez MŚP w związku z wdrażaniem innowacji inkrementalnych lub przygotowaniem do bardziej zaawansowanych zmian technologicznych.</p>	(przedsiębiorcy, NGO) w tym zakresie. Stąd niezwykle istotne będzie dostosowanie jak największej liczby przestrzeni, budynków, a także usług do osób o szczególnymi potrzebami w miastach woj. Śląskiego.		
6 1	Mateusz Góra, Łukasz Szczęsny (Fundacja na rzecz Inteligentnego Rozwoju)	Strona 78 Cyfrowe rozwiązania dla usług publicznych	Dodanie w zakresie: usług zdrowotnych	Usługi zdrowotne to jedne z najbardziej kluczowych i najbardziej niedoinwestowanych usług publicznych świadczonych dla społeczeństwa regionu. Usługi te mają aktualnie niskim poziomem cyfryzacji w stosunku do potrzeb. Cyfryzacja jest istotną szansą na wzrost efektywności ekonomicznej procesów przy względnie niskich nakładach oraz często na równoczesny wzrost	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.

				bezpieczeństwa dla odbiorców usług.		
6 2	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Strony 78-79 Projekt flagowy: Huby Innowacji Cyfrowych	Projekt wpisuje się w przedsięwzięcie „Innowacyjne Śląskie, Autostrada Firm Przyszłości” a także w wiązkę projektów, które zostały zgłoszone w postaci fiszek projektowych do UMWSL.	Wydaje się, że zasadnym jest dodanie informacji, że jest to cała wiązka projektów, która została przedłożona do UMWSL, a nie tylko przytoczenie jednego projektu, poza tym mówimy to również o dużych inwestycjach w infrastrukturę uczelni, sektora B+R, stąd w dokumencie powinny zostać wymienione przynajmniej tytuły już tych kluczowych projektów albo rozszerzony powinien zostać opis, tak aby uwzględnił szkolnictwo wyższe/jednostki sektora B+R	Nie uwzględniono	Zapisy wynikają wprost z zapisów Strategii Rozwoju Województwa „Śląskie 2030” dlatego nie mogą ulec zmianie.
6 3	Dariusz Laska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	Strona 80 Projekt flagowy: Program podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej energetyki	Program podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej energetyki, transformacji cyfrowej i transformacji gospodarczej regionu	Propozycja rozszerzenia projektu o możliwość podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych nie tylko na potrzeby zielonej energetyki, ale też wynikających ze zmian zachodzących w gospodarce regionu, szczególnie związanych z transformacją cyfrową i potrzebą zwiększenia zatrudnienia w grupach takich jak kobiety, czy też osoby 50+.	Nie uwzględniono	Brak wskazania kompleksowości działania, które pozwoli wytypować liderów niniejszej koncepcji a także brak uszczegółowienia zakresu działań.
6 4	Dariusz Laska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	Strona 80 Projekt flagowy: Program podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej energetyki	1. Wprowadzenie nowego Projektu Flagowego dotyczącego całokształtu regionalnych inicjatyw związanych z programami podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby inteligentnych specjalizacji. 2. Przesunięcie do zbiorczego (nowoutworzonego)	Dynamizowanie procesów rozwojowych inteligentnych specjalizacji wymaga podniesienia jakości kształcenia, jako narzędzie do realizacji tego przedsięwzięcia proponuje się powołanie w województwie śląskim Sieci Regionalnych Centrów Dydaktycznych.	Nie uwzględniono	Zgłoszone projekty wpisują się w cele Strategii. Proponuje się ich uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

		<p>Projekt Flagowego inicjatywy o nazwie: Program podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej energetyki.</p> <p>Nazwa: Wprowadzenie nowego projektu flagowego pt. Sieć Regionalnych Centrów Dydaktycznych w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby inteligentnych specjalizacji</p> <p>Zakres nowego projektu flagowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Centrum podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej energetyki ◦ Centrum podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby medycyny ◦ Centrum podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby ICT ◦ Centrum podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby zielonej gospodarki ◦ Centrum podnoszenia i zmiany kwalifikacji zawodowych na potrzeby przemysłów wschodzących <p>Rola w realizacji Strategii „Śląskie 2030” Projekt wpisuje się w przedsięwzięcie „Edukacyjne Śląskie” w zakresach:</p>	<p>Działania podjęte na rzecz wzmocnienia potencjału innowacyjnego podmiotów w inteligentnych specjalizacjach w latach 2014-2020 wymagają kontynuacji, jednakże płynne przejście od fazy wspierania inwestycji w infrastrukturę badawczą w kierunku realizacji projektów badawczo-rozwojowych wymaga kształcenia kadr w perspektywicznych dla naszego regionu kierunkach. Rozwój efektywnego systemu kształcenia wymaga inwestycji infrastrukturalnych, włączenia pracodawców oraz doradztwa zawodowego. Warto zauważyć, iż wskaźnik Smart Index (SI) jest tzw. indeksem złożonym opartym na subindeksach określonych dla poszczególnych inteligentnych specjalizacji oraz wskaźnikach cząstkowych dla każdego z tych subindeksów. Wskaźnikiem tym jest m.in. liczba studentów w grupie inteligentnych specjalizacji, niestety w okresie między 2016 a 2018 rokiem liczba studentów na kierunkach technicznych i przyrodniczych spadła o ponad 7% odwrócenie tej tendencji spadkowej wymaga inwestycji w infrastrukturę dydaktyczną, internacjonalizację kierunków kształcenia, wprowadzenie nowoczesnych form kształcenia m.in. takich jak studia dualne z</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej i okołoedukacyjnej, w tym uczelni wyższych.</p> <p>2. Rozwój efektywnego systemu kształcenia i reorientacji zawodowej, w tym z większym włączeniem przedsiębiorców i zindywidualizowanym podejściem do doradztwa zawodowego.</p> <p>Zakres</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zapewnienie podnoszenia i zmiany kwalifikacji do wykonywania pracy w obszarach takich jak: odnawialne źródła energii, wentylacja mechaniczna wraz z rekuperacją, technologie wodorowe, elektryfikacja transportu, renowacja budynków, gospodarka zasobooszczędna, infrastruktura elektromobilności; ◦ Zapewnienie podnoszenia i zmiany kwalifikacji do wykonywania pracy w obszarach takich jak: kardiologia, w tym kardiologia dziecięca oraz kardiochirurgia; onkologia wraz z chirurgią onkologiczną, ginekologią onkologiczną, onkologią i hematologią dziecięcą, radioterapią onkologiczną; ortopedia i traumatologia narządu ruchu; rehabilitacja medyczna; leczenie urazów oparzeniowych i ran przewlekłych oraz 	<p>udziałem przedsiębiorstw, nauczanie poprzez realizację projektów, nauczanie z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość.</p>		
--	--	---	---	--	--

			<p>transplantologia i okulistyka, inżynieria biomedyczna;</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zapewnienie podnoszenia i zmiany kwalifikacji do wykonywania pracy w obszarach takich jak: informatyczne bezpieczeństwo infrastruktury energetycznej w kontekście rozproszonej energetyki i inteligentnych sieci energetycznych; inteligentnej medycyny (urządzenia) i medycyny zdalnej (e-procesy i e-procedury leczenia); e-zarządzania środowiskiem pod kątem monitorowania skutków zmian klimatycznych i zarządzania zasobami; ◦ Zapewnienie podnoszenia i zmiany kwalifikacji do wykonywania pracy w obszarach takich jak: technologie w zakresie bioróżnorodności (biotechnologia środowiskowa, genetyka i biotechnologia roślin, ekologia i biomonitoring, fizjologia zwierząt oraz roślin, ekotoksykologia, laboratoria m.in. symulacji procesów ekologicznych, bioprocessorów), przywracanie terenów przemysłowych i miejskich do ponownego obiegu gospodarczego (zanieczyszczenia metalami ciężkimi, farmaceutykami, pestycydami, wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi 		
--	--	--	---	--	--

			<p>m.in. laboratorium gospodarki obiegu zamkniętego), nowoczesne rozwiązania materiałowe m.in. w: budownictwie – chemia budowlana, medycynie – chemia medyczna (biochemia, projektowanie związków biologicznie aktywnych, nauki pokrewne), chemia zrównoważonego rozwoju (chemia i technologia materiałów funkcjonalnych, badania materiałów, recykling oraz zrównoważona gospodarka surowcami i chemikaliami);</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zapewnienie podnoszenia i zmiany kwalifikacji do wykonywania pracy w obszarach takich jak: reklama, sztuka, rzemiosło, projektowanie (film, muzyka, sztuki widowiskowe, moda, architektura, przedmioty użytkowe), projektowanie (gier, interfejsów, usług), digitalizacja procesów społecznych, ekonomia społeczna. <p>Zamierzony efekt</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ Zapewnienie zasobów ludzkich dla sektora o dużym potencjale rozwojowym. ◦ Przekwalifikowanie pracowników odchodzących z sektora paliwowo-energetycznego. 			
--	--	--	---	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> o Rozwój infrastruktury edukacyjnej i okołoedukacyjnej, w tym uczelni wyższych. <p>Odpowiedź na cel szczegółowy RSI: C4. Rozwijanie kompetencji na rzecz inteligentnych specjalizacji, transformacji cyfrowej i innowacyjnej przedsiębiorczości</p>			
6 5	Dariusz Laska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	Strona 81 Projekt flagowy: Laboratorium Nowych Technologii w Żorach	<p>Proponujemy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie nowego Projektu Flagowego dotyczącego całokształtu regionalnych inicjatyw związanych z poprawianiem poziomu zadowolenia z życia mieszkańców (w kontekście kulturalnym, rekreacyjnym i edukacyjnym), wzrostem tożsamości regionalnej, nastawionych na przemysł kreatywny, edukację przez całe życie oraz zaangażowanie społeczne mieszkańców 2. Przesunięcie do zbiorczego (nowoutworzonego) Projektu Flagowego inicjatywy o nazwie: Laboratorium Nowych Technologii w Żorach <p>Nazwa: Wprowadzenie nowego projektu flagowego pt. „Interdyscyplinarne przestrzenie działalności kreatywnej oraz animacji czasu wolnego”</p>	Zasadne jest zaproponowanie nowego Projektu Flagowego, który kompleksowo realizuje zapisy Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” w zakresie przedsięwzięć dotyczących tematyki związanej z poprawianiem poziomu zadowolenia z życia mieszkańców, wzrostem tożsamości regionalnej, zapewnieniem form spędzania czasu wolnego i rekreacji, nowoczesnej edukacji przez całe życie, nastawionej na sztukę i kulturę, popularyzowanie nauki, interdyscyplinarny przemysł kreatywny i oddolne zaangażowanie społeczne mieszkańców. Zaproponowany Projekt Flagowy wpisuje się we wszystkie zakresy działania „Kulturalne Śląskie” (od 1-5). Ponadto, realizuje zapisy innych przedsięwzięć jak: „Edukacyjne Śląskie” (1-3), „Turystyczne Śląskie” (pkt. 4), „Społecznie zaangażowane Śląskie” (od 1-3).	Nie uwzględniono	Dotychczasowa koncepcja projektu flagowego została wcześniej w takim kształcie zgłoszona przez jego lidera. Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się ich uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.

			<p>Zakres nowego projektu flagowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ powstanie SPINart (Interdyscyplinarne Centrum Kreatywności Artystycznej i Kulturalnej) ◦ rozwój SPINplace (Regionalne, międzyuczelniane, biznesowe centrum kreatywności i coworkingu, a także prototypowania i animowania projektów) ◦ powstanie Laboratorium Nowych Technologii w Żorach (centrum technologiczne ukierunkowane na kształcenie dzieci, młodzieży i dorosłych z wykorzystaniem nowoczesnych metod eksperymentu, promocja przedsiębiorczości) ◦ rozwój wydarzeń popularno-naukowych o zasięgu krajowym oraz międzynarodowym: Śląski Festiwal Nauki Katowice <p>Zamierzony efekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ powszechnienie zagadnień związanych z rozwojem nowych technologii ◦ wzrost liczby mikro-, i jednoosobowych działalności gospodarczych oraz inicjatyw łączących świat nauki z przemysłem kreatywnym, świadczących wyspecjalizowane usługi z zakresu branż kreatywnych 	<p>Zaproponowany Projekt Flagowy bezpośrednio odpowiada również na inteligentną specjalizację wskazaną w Strategii „Śląskie 2030”: Inteligentna specjalizacja – Przemysły wschodzące. Dotyczą one sektorów gospodarki rozwijające się jako nowe gałęzie przemysłu, przyszłościowe dla regionu, kreowane i wzmocnione przy udziale technologii międzysektorowych, innowacyjnych, kreatywnych usług oraz zmian społecznych wynikających z ekologicznych i zasobooszczędnych rozwiązań. Ich główną rolą jest odpowiadanie na potrzeby społeczne i kreowanie nowych stylów życia.</p> <p>Zaproponowany Projekt Flagowy realizuje w pełni zapisy Strategii dotyczące odpowiedzi na potrzeby „Przemysłów kreatywnych” poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> nastawienie na branże związane z tworzeniem, produkcją/dystrybucją dóbr i usług kreatywnych oraz włączeniem elementów kreatywnych w szersze procesy i inne sektory. Wsparcie procesów i działań związanych z elementami reklamy, sztuki, rzemiosła, projektowania, mody, filmu, muzyki, sztuk widowiskowych, publikacji, zabawek, gier, rekreacji fizycznej i sporcie, telewizji. <p>Specjalizacja wpisuje się w</p>		
--	--	--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> ◦ silniejsze powiązanie usług z potrzebami społeczeństwa poprzez kreowanie i wzmacnianie przy udziale technologii międzysektorowych, innowacyjnych, kreatywnych usług ◦ nabywanie nowych kompetencji i kwalifikacji uwzględniających zarówno umiejętności techniczne jak i kompetencje społeczne celem lepszego przystosowania zasobów ludzkich regionu do transformacji rynkowej MŚP oraz zmian społecznych ◦ podniesienie poziomu integracji społecznej, lepszej identyfikacji mieszkańców z regionem, zaufania społecznego, stabilności, apolityczności i ilości inicjatyw oddolnych ◦ podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa opartej na lokalnych potencjałach popularnonaukowych oraz budowanie pozytywnego, nowoczesnego wizerunku Regionu <p>Odpowiedź na cel szczegółowy RSI: C2 Zapewnienie inkluzywnej transformacji cyfrowej w gospodarce i społeczeństwie regionu.</p> <p>C4 Rozwijanie kompetencji pracowników i podmiotów</p>	<p>politykę łączenia świata nauki z przemysłem kreatywnym (świat sztuki i kultury) w ramach europejskiej inicjatywy „New European Bauhaus”, skupionej na promocji rozwiązań opartych na wzornictwie, które mogą odgrywać ważną rolę w realizacji polityki Zielonego Ładu. Ponadto, zaproponowany Projekt Flagowy stworzy perspektywę zatrudniania/przebranżawiania osób pracujących w innych przemysłach dzięki nabywaniu nowych, inter- i multidyscyplinarnych kwalifikacji. Zaproponowany Projekt Flagowy bezpośrednio odnosi się do ogólnopolskich, strategicznych zapisów wskazanych w Krajowej Inteligentnej Specjalizacji. KIS 12 to „Inteligentne technologie kreatywne”. Projekt wpisuje się w zapisy związane z:</p> <p>I. WZORNICTWO Projektowanie wzornicze. Projektowanie produktów, usług, komunikacji wizualnej, interfejsów, z uwzględnieniem: kreowania nowych potrzeb konsumenckich i społecznych, tworzenia struktur użytkowych, projektowania interakcji, doświadczeń użytkownika („user experience”).</p> <p>II. GRY Projektowanie i wzornictwo w zakresie gier wideo. Prace dotyczą</p>		
--	--	---	--	--	--

		<p>regionalnego ekosystemu innowacji na rzecz inteligentnych specjalizacji, transformacji cyfrowej i innowacyjnej przedsiębiorczości</p> <p>Rola w realizacji Strategii „Śląskie 2030”: Projekt wpisuje się w przedsięwzięcie: „Kulturalne Śląskie” w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w zakresie modernizacji i rozwoju regionalnej i ponadlokalnej infrastruktury kultury. 2. Kreowanie markowych produktów i wydarzeń kultury. 3. Wsparcie przedsiębiorstw sektora przemysłów kreatywnych. 4. Wsparcie regionalnych środowisk twórczych. <p>Projekt wpisuje się również w przedsięwzięcie: „Edukacyjne Śląskie” w zakresach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój infrastruktury edukacyjnej i około edukacyjnej, w tym uczelni wyższych. 2. Rozwój efektywnego systemu kształcenia zawodowego i reorientacji zawodowej, w tym z większym włączeniem przedsiębiorców i zindywidualizowanym podejściem do doradztwa zawodowego. 	<p>całego procesu produkcji gry i wiąże się z prototypowaniem, projektowaniem i wzornictwem elementów składowych gry, w tym: nowatorskich koncepcji gier adresowanych do aktualnych potrzeb i oczekiwań rynku i graczy, głównego modelu rozgrywki, zestawu głównych i pobocznych elementów funkcjonalności gry oraz ich połączeń i zależności, modelu komunikacji z graczem, kodu wizualnego oraz stylu wizualnego, w tym unikalnej warstwy artystycznej mającej odpowiednio oddziaływać na gracza, zestawów animacji, modeli i tekstur, modeli zachowań istot żywych oraz urządzeń mechanicznych, systemów udźwiękowania gry opartych na systemie analizy sytuacji w grze w czasie rzeczywistym, poziomów, interfejsów, społeczności, postaci, ikon, przedmiotów, pojazdów, efektów specjalnych, roślinności oraz modeli wegetacji, warunków pogodowych wraz z symulacją oddziaływania, cykli dnia i nocy.</p> <p>III. MULTIMEDIA</p> <p>Kształtowanie rynku twórców i konsumentów poprzez: modele i narzędzia zdalnego i bezpośredniego pomiaru oraz analizy i oceny preferencji odbiorców w celu podnoszenia efektywności projektów</p>		
--	--	---	--	--	--

		<p>3. Rozwój nowych modeli kształcenia z wykorzystaniem innowacyjnych technologii, w tym ICT, nauczycieli i doradców zawodowych.</p> <p>Projekt wpisuje się również w przedsięwzięcie: „Turystyczne Śląskie” w zakresie:</p> <p>4. Rozwój turystyki biznesowej i przemysłu wielkich wydarzeń</p> <p>Projekt wpisuje się również w przedsięwzięcie: „Społeczne zaangażowane Śląskie” w zakresie:</p> <p>1. Wzmacnianie życiowej zaradności i postaw proaktywnych wśród mieszkańców.</p> <p>2. Wsparcie działań promujących włączenie społeczne środowisk i grup marginalizowanych.</p> <p>3. Wsparcie dla innowacyjnych inicjatyw społecznych.</p>	<p>kreacyjnych zaspokajających wyższe potrzeby obywateli: pomiary wykorzystujące wskaźniki subiektywne i obiektywne, modele i narzędzia służące do personalizacji przekazu audiowizualnego na podstawie preferencji i zachowań odbiorców, narzędzia i aplikacje do tworzenia innowacyjnych modeli edukacyjnych i prezentacyjnych wykorzystujących multimedia i interakcję.</p> <p>Zaproponowany Projekt Flagowy spełnia również zapisy strategiczne unijne m.in.: ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+), ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu</p>		
--	--	---	---	--	--

				Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz oraz międzynarodowe strategie rozwoju jak: UNESCO i cele zrównoważonego rozwoju (UNESCO and Sustainable Development Goals).		
6 6	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 82 System wdrażania i finansowania/ układ podmiotów	Uzupełnieni poniższych opisów o spółki celowe. Do kluczowych partnerów wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji zaliczyć należy w głównej mierze podmioty tworzące Sieć SO RIS oraz pozostałe: uczelnie, instytuty naukowe, instytucje otoczenia biznesu, inicjatywy klastrowe i fundusze, które nie są bezpośrednio włączone w Sieć SO RIS		Nie uwzględniono	Definicja Instytucji Otoczenia Biznesu przyjęta na potrzeby dokumentu uwzględnia spółki celowe w rozumieniu art. 149, Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z dnia 20 lipca 2018 r.
6 7	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 86 Cel główny RSI: Inteligentne Śląskie – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza zapewniająca przewagę konkurencyjną regionu na arenie międzynarodowej	CG.1 Nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw (w usługach i przemyśle) w 2019 r. – 4451747 tys. zł	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
6 8	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 86 Cel główny RSI: Inteligentne Śląskie – innowacyjna	CG.4 Pracujący w B+R na 1.000 aktywnych zawodowo (ECP) Jest: 5,4 (2019)	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.

		i inteligentna transformacja gospodarcza zapewniająca przewagę konkurencyjną regionu na arenie międzynarodowej	Powinno być: 5,4 (2018) 6,0 (2019)			
6 9	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 86 Cel główny RSI: Inteligentne Śląskie – innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza zapewniająca przewagę konkurencyjną regionu na arenie międzynarodowej	Wskaźnik CG.4 Jest: Pracujący w B+R na 1.000 aktywnych zawodowo (ECP) Powinno być: Personel wewnętrzny B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo (ECP)	Propozycja uszczegółowienia nazwy wskaźnika na zgodną z BDL	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 0	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 87 Cel 1. Zwiększenie zdolności podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji do generowania i wdrażania innowacji oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych	D.1.2.2 Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesów biznesowych w przemyśle (ceny bieżące w mln zł) w 2019 r. – 3564,4	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 1	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 88 Cel 1. Zwiększenie zdolności podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji do generowania i wdrażania innowacji	D.1.2.3 Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży w przemyśle (%) w 2019 r. – 10,9	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.

		oraz nowoczesnych rozwiązań technologicznych				
7 2	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 90 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	Wskaźnik D.3.3.1 Jest: Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki do ogółu Powinno być: Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki w przychodach netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do sekcji Przetwórstwo przemysłowe	Propozycja uszczegółowienia nazwy wskaźnika na zgodną z BDL	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 3	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 90 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	D.3.3.1 Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki do ogółu w 2019 r. – 42,8	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 4	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 91 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji	D.3.3.5 Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle o wartości produkcji sprzedanej powyżej 20 mln zł w 2019 r. – 965	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.

		w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów				
7 5	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 91 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	D.3.3.6 Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle o liczbie zatrudnionych między 50 a 249 osób w 2019 r. – 881	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 6	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 91 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	D.3.3.7 Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle o przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w wysokości powyżej 4.000 zł w 2019 r. – 1726 Jest: Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle o przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w wysokości powyżej 4.000 zł Powinno być: Liczba podmiotów gospodarczych w przemyśle o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto w wysokości powyżej 4.000 zł	Propozycja zaktualizowania danych oraz zmiany nazwy wskaźnika	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 7	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 91 Cel 3. Wspieranie konkurencyjności i skutecznej	D.3.3.8 Przychody z eksportu netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w %	Propozycja zaktualizowania danych	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.

		transformacji podmiotów regionalnego ekosystemu innowacji w kierunku krajowych i międzynarodowych czempionów	przychodów netto ze sprzedaży ogółem w 2018 r. – 7,2			
7 8	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 92 D.4.2.2 Nakłady na profesjonalizację instytutów otoczenia biznesu w ramach RPO WSL 2021-2027	Zmiana zapisu: Nakłady na profesjonalizację instytutów otoczenia biznesu na: Nakłady na profesjonalizację instytucji otoczenia biznesu		Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
7 9	Katarzyna Papież-Pawełczak (SPIN-US Sp. z o.o.)	Strona 93 Spis tabel, rysunków, wykresów	Jest: Rysunek 1: Ewaluacja RIS na przestrzeni lat 2003-2020 Powinno być: Rysunek 1: Ewaluacja RIS WSL na przestrzeni lat 2003-2020	Propozycja zmiany nazwy rysunku na zgodną z nazwą na str. 17	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
8 0	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 105 Załącznik 3 – Inteligentne Specjalizacje na lata 2021-2027 w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego	Jest: Załącznik nr 3. Rysunek 1: Ścieżka dojścia do Inteligentnych Specjalizacji Powinno być: Załącznik nr 3. Rysunek 1: Ścieżka dojścia do Inteligentnych Specjalizacji	Występuje „literówka” w tytule wykresu	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie z zgłoszoną uwagą.
8 1	Szymon Oremus (ENERTRAG AG)	Strona 109 Załącznik nr 3. Tabela 1: Inteligentna Specjalizacja Energetyka. Grupy technologii wynikające	Poproszę o modyfikację pozycji z kolumny „Podgrupy technologii/technologie” dotyczącej „technologie pozwalające wykorzystać nadmiar energii do produkcji nośnika	Technologie magazynowania energii uzależnione są w 100% od źródeł jej wytwarzania. Bez nich, magazynowanie byłoby zbyt ciężkie i niemożliwe. Przy określaniu szerokiego spektrum	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady

		<p>z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania / Grupy technologii - technologie magazynowania energii</p>	<p>możliwego do magazynowania (m.in. wodoru)" poprzez dopisanie treści jak poniżej:</p> <p>Górny Śląsk jest predestynowany do tego, aby stać się "doliną wodorową", gdzie regionalnie wytwarzana energia elektryczna z wiatru i fotowoltaiki będzie wykorzystywana do produkcji zielonego wodoru w procesie elektrolizy, który będzie następuje:</p> <p>a) wykorzystywany jako paliwo w transporcie drogowym i kolejowym;</p> <p>b) włączany, jako domieszka, do sieci gazu ziemnego (power to gas) i ponownie wykorzystywany w lokalnych elektrociepłowniach o najwyższym stopniu sprawności, do produkcji energii elektrycznej, ciepła, chłodu i ciepłej wody (kogeneracja) (sieć gazowa jako magazyn energii);</p> <p>c) przekształcany w energię elektryczną w elektrowniach gazowych w okresach słabego wiatru i niskiego nasłonecznienia;</p> <p>d) stosowany jako surowiec w procesach przemysłowych,</p>	<p>technologicznych możliwości magazynowania energii, należy z równą intensywnością zwrócić uwagę na technologiczne możliwości budowania odnawialnych źródeł wytwórczych oraz wspomagać podmioty, które trudnią się w ich realizacji.</p> <p>Pomimo umiarkowanych warunków wiatrowych, to właśnie wiatr powinien być intensywnie rozwijany na wiejskich obszarach peryferyjnych regionu oraz na rozległych obszarach przemysłowych (w odległości co najmniej 600 m od terenów mieszkalnych), ponieważ źródło to jest zdecydowanie bardziej efektywne (ok. 3 razy na MW mocy) niż PV i wymaga średnio tylko 0,5 ha ziemi na jedną turbinę wiatrową. Jednocześnie, najnowocześniejsze turbiny wiatrowe są konkurencyjne nawet w regionach o słabym wietrze, jeśli tylko maksymalna wysokość (230-250 m) jest akceptowalna z punktu widzenia udzielanych pozwoleń.</p> <p>Dzięki realizacji wysokosprawnych, zielonych źródeł energii, stworzymy możliwość do zastosowania technologii jej magazynowania, co</p>		<p>Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.</p>
--	--	--	--	---	--	---

			zwłaszcza w przemyśle stalowym, cementowym etc.	w kolejnym etapie technologicznym, pozwoli na produkcję z niej np. zielonego wodoru, który już teraz uznawany jest przez większość europejskich gospodarek, jako paliwo przyszłości.		
8 2	Michał Bachorz (Gabos Software Sp. z o.o.)	Strona 111	Zaawansowane systemy modelowania medycznego, bazujące na technologiach wirtualnych i rzeczywistości rozszerzonej. (Zaawansowane systemy modelowania medycznego, bazujące na przetwarzaniu i analizie dużych zbiorów danych w oparciu o uczenie maszynowe i sztuczną inteligencję, cyfrowe bliźniaki, technologie wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości.)	Wydaje się, że w dobie rewolucji przemysłu 4.0 skupianie się na modelowaniu z pominięciem big data i cyfrowych bliźniaków na rzecz wskazywania jedynie wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości jest błędne	Nie uwzględniono	Propozycja zawiera się w treści przedstawionej w projekcie strategii. Zastosowano nazwy technologii używane w Programie Rozwoju Technologii Województw Śląskiego na lata 2019-2030
8 3	Bartłomiej Płonka (ŚCNTPL Sp. z o.o. Czechowice-Dziedzice)	Strona 114-118	Ujęcie przemysłu kosmicznego w opisie specjalizacji.		Nie uwzględniono	Przemysł kosmiczny został już uwzględniony w dokumencie.
8 4	Michał Mynarski (A1 Europe Sp. z o.o.)	Strony 116 – 117. Załącznik nr 3. Tabela 4: Inteligentna Specjalizacja Przemysłu wschodzące. Grupy technologii wynikające z prowadzonego Procesu	Proponuje się uzupełnić w ramach 3 grup technologii: Tworzywa metaliczne, Tworzywa polimerowe, Tworzywa ceramiczne o podgrupę technologii: budowę i wznoszenie konstrukcji z wykorzystaniem kompozytów.	W obecnych czasach nie tylko produkcja polimerów wykorzystujących tworzywa metaliczne, polimerowe czy ceramiczne powinna być wspierana. Postuluje się dodatkowo wesprzeć i promować wykorzystanie takich kompozytów w działalności usługowej w budownictwie, jako	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.

		<p>Przedsiębiorczego Odkrywania.</p> <p>Tworzywa metaliczne, Tworzywa polimerowe, Tworzywa ceramiczne.</p>		<p>materiałów o polepszonych właściwościach fizycznych i chemicznych, a co za tym o zwiększonej odporności, trwałości, wytrzymałości, elastyczności, co wydłuży użytkowanie poszczególnych elementów budowli, ale i zwiększy bezpieczeństwo i pozytywnie wpłynie na środowisko. W bogatszych cywilizacjach już zauważono korzyści wynikające z zastosowania polimerów, co poza opisanym wpływem na użyteczność i praktyczność zastosowania kompozytów wpływ ma na poprawę polityki przestrzennej i estetykę przestrzeni publicznej i prywatnej np. przy zastosowaniu w elewacjach, które dłużej zachowają pierwotny wygląd i kolor.</p> <p>Dlatego też proponuje się, aby nie tylko wytwarzanie kompozytów było wspierane, ale również usługi konstrukcyjne czy budowlane wykorzystujące tego typu materiały. W naszej opinii wsparcie branży usługowej wykorzystującego najnowocześniejsze materiały powinno być elementem strategii rozwoju innowacji, gdyż praktyczne zastosowanie najnowszych materiałów wymaga</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				dużych nakładów środków na badania jak i wdrożenia, co pozwoliłoby śląskim przedsiębiorcom zyskać przewagę na rynku Polskim i międzynarodowym. Usługi konstrukcyjne są usługami mobilnymi, co pozwoli na sprawne zastosowanie nowych rozwiązań w całym kraju i za granicą, a przychody z tego tytułu zwiększą bazę podatkową w woj. śląskim.		
8 5	Michał Mynarski (A1 Europe Sp. z o.o.)	Strony 116 – 118. Załącznik nr 3. Tabela 4: Inteligentna Specjalizacja Przemysłu wschodzące. Grupy technologii wynikające z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania.	Proponuje się utworzyć nową grupę technologii: Przemysł chemiczny. Ewentualnie w ramach podgrup technologii; Nanotechnologie i nanomateriały postuluje się dodać podgrupę: technologie produkcji chemii przemysłowej, budowlanej i gospodarczej w tym czyszczącej.	Dla rozwoju woj. Śląskiego (w którym znajduje się bardzo wiele firm zajmujących się produkcją chemii budowlanej, czyszczącej itd.) jak i ogólnie rozwoju gospodarczego Polski kluczową rolę odgrywa przemysł chemiczny, od którego zaczyna się tworzenie nowych substancji, produktów itd. Przemysł chemiczny jest też branżą, w której Dlatego też zawężenie tylko do nanotechnologii jest zbyt wąskim ujęciem problemu. Dlatego też proponuje się stworzenie otwartej grupy technologii chemicznych, która będzie zawierała ogólnie branżę chemiczną. Pandemia Vovid-19 bezpowrotnie zmieniła świat, więc produkcja chemii czyszczącej zwalczającej m.in. bakterie i wirusy jest działaniem długofalowym i będzie miała rację bytu nawet po ustaniu obecnej	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.

				<p>pandemii. Jednym z kluczowych obecnie wyzwań cywilizacyjnych jest walka z rozprzestrzenianiem się różnego rodzaju patogenów, gdyż zgodnie z prognozami pojawiać się będą coraz to nowe jednostki chorobotwórcze oraz ich mutacje, co widzimy na przykładzie koronawirusa SARS CoV-2.</p> <p>Z tego względu systemowe wspieranie przemysłu chemicznego, nie tylko w zakresie chemii czyszczącej, powinno być jednym z celów polityki rozwoju innowacji woj. śląskiego, gdyż branża ta jest bardzo wiedzochłonna oraz wymaga dużych nakładów na badania i rozwój. Innowacje w zakresie branży chemicznej pozwoliłyby podmiotom działającym w woj. śląskim wprowadzać nawet innowacje w skali światowej, co wpłynie na rozwój rynków zbytu. W konsekwencji pozytywnie wpłynie na rozwój woj. śląskiego, zwiększenie bazy podatkowej i utrwalenia jego wizerunku jako innowacyjnego regionu.</p>		
8 6	Dariusz Laska (Uniwersytet Śląski w Katowicach)	Strona 116-118 Załącznik nr 3. Tabela 4	<p>Wprowadzenie nowej grupy technologii: Inteligentne Technologie Kreatywne</p> <p>Wprowadzenie nowych podgrup technologii:</p>	Zgodnie z definicją przemysłów wschodzących umieszczoną na stronie 115 (Creative industries) – to Przedsiębiorstwa, które opierają swoje działania na reklamie, architekturze, sztuce, rzemiośle, projektowaniu,	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana

		<p>1. Projektowanie produktów, usług, komunikacji wizualnej, interfejsów, interakcji społecznych, doświadczeń użytkownika.</p> <p>2. Rozwój narzędzi wspierających proces projektowy.</p> <p>3. Narzędzia wspomagające procesy tworzenia gier wideo oraz systemów udźwiękowienia gier na różne platformy i urządzenia.</p> <p>4. Innowacyjne techniki digitalizacji obrazów i obiektów 3D</p> <p>5. Narzędzia i metody wykorzystujące zaawansowane metody oceny reakcji, stanu psychologicznego i emocjonalnego odbiorców treści.</p> <p>6. Modele i narzędzia służące do personalizacji przekazu audiowizualnego na podstawie preferencji i zachowań odbiorców.</p> <p>7. Technologie i rozwiązania wspomagające nowatorskie formy upowszechniania treści wśród różnych grup społecznych.</p> <p>8. Technologie i rozwiązania wspierające procesy modelowania, prototypowania, testowania funkcjonalności i użyteczności treści, produktów lub usług</p>	<p>modzie, filmie, muzyce, sztukach widowiskowych, publikacjach, zabawkach i grach oraz telewizji i radiu. Integrują je w produktach, usługach i pakietach ofert przedsiębiorstw różnych sektorów.</p> <p>Dodatkowo jak zauważono w opracowaniu w ramach badań fokusowych przeprowadzonych w 2020 roku, przedstawiciele przemysłów wschodzących zaznaczyli jako najważniejsze trendy, wokół których warto rozwijać innowacje między innymi: digitalizację procesów społecznych; digitalizację i przejście w przestrzeń online procesów projektowania, produkcję, dystrybucję oraz kontakt z klientem; odwrócenie od gospodarki globalnej i wzrastającą rolę lokalności; świadomość ekologiczną; rozwój ekonomii użyteczności oraz style życia, takie jak: slow-life, slow-food.</p> <p>Jednakże załącznik nr 3 Tabela 4 pt. Inteligentna Specjalizacja Przemysły wschodzące. Grupy technologii wynikające z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania. Nie koresponduje z w/w obszarami aktywności przemysłów wschodzących tj. w w/w załączniku do grup technologii przemysłów</p>	<p>do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.</p>
--	--	---	--	--

			<p>9. Technologie kreatywne na rzecz rozwoju i automatyzacji procesów pre-produkcji, produkcji i postprodukcji obrazu lub dźwięku oraz ich udostępniania i przechowywania, w tym techniki digitalizacji i przetwarzania obrazów i obiektów wielowymiarowych</p> <p>10. Tworzenie nowatorskich kanałów dystrybucji treści dedykowanych różnym grupom społecznym (także grupom wykluczonym zdrowotnie, ekonomicznie, geograficznie, społecznie).</p> <p>11. Tworzenie współczesnych narzędzi i sposobów interpretacji z dawnym warsztatem ideowo-technicznym (rzemiosło, slow-life, slow-food)</p> <p>12. Odbudowa procesów biznesowych i społecznych w szczególności w obszarze gastronomii, turystyki, hotelarstwa, przemysłu czasu wolnego</p> <p>13. Projektowanie nowoczesnych metod sprzedaży i dystrybucji w tym projektowanie nowych modeli biznesowych</p>	<p>wschodzących zaliczono: tworzywa metaliczne, tworzywa polimerowe, nanotechnologię i nanomateriały, automatykę przemysłową, sensory i roboty, technologie projektowania i wytwarzania w przemyśle lotniczym, technologie projektowania i wytwarzania w przemyśle motoryzacyjnym, technologie projektowania i wytwarzania obrabiarek, przemysł kosmiczny.</p>		
8 7	Michał Mynarski (A1 Europe Sp. z o.o.)	Strona 119. Tabela 5. Inteligentna Specjalizacja Zielona gospodarka. Grupy technologii wynikające	Proponuje się w ramach grupy technologii: Technologie budownictwa uzupełnienie o podgrupę technologii w zakresie	Budownictwo wykorzystujące ekologiczne i nowoczesne materiały to kluczowe wyzwanie w zakresie polityki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju. Postuluje się dodatkowo	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady

		<p>z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania.</p> <p>Technologie budownictwa</p>	<p>budowy i wznoszenia konstrukcji z wykorzystaniem kompozytów.</p>	<p>wesprzeć i promować wykorzystanie takich kompozytów w świadczeniu usług w budownictwie, jako materiałów o polepszonych właściwościach fizycznych i chemicznych, a co za tym o zwiększonej odporności, trwałości, wytrzymałości, elastyczności, co wydłuży użytkowanie poszczególnych elementów budowli, ale i zwiększy bezpieczeństwo i pozytywnie wpłynie na środowisko. W bogatszych cywilizacjach już zauważono korzyści wynikające z zastosowania polimerów, co poza opisanym wpływem na użyteczność i praktyczność zastosowania kompozytów wpływ ma na poprawę polityki przestrzennej i estetykę przestrzeni publicznej i prywatnej np. przy zastosowaniu w elewacjach, które dłużej zachowają pierwotny wygląd i kolor.</p> <p>Dlatego też proponuje się, aby nie tylko wytwarzanie kompozytów było wspierane, ale również usługi konstrukcyjne czy budowlane wykorzystujące tego typu materiały. W naszej opinii wsparcie branży usługowej wykorzystującego najnowocześniejsze materiały powinno być elementem strategii</p>		<p>Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.</p>
--	--	--	---	--	--	---

				rozwoju innowacji, gdyż praktyczne zastosowanie najnowszych materiałów wymaga dużych nakładów środków na badania jak i wdrożenia, co pozwoliłoby śląskim przedsiębiorcom zyskać przewagę na rynku polskim i międzynarodowym.		
8 8	Adam Drobnik (Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach)	Strona 119 Tabela 5. Inteligentna Specjalizacja Zielona gospodarka. Grupy technologii wynikające z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania.	brakuje technologii remediacji, w tym fitoremediacji	Duży nacisk jaki Zielony Ład kładzie na przywracanie terenów zanieczyszczonych do ponownego wykorzystania (cyrkularne zarządzanie terenami) i rekultywację wymaga uwzględnienia technologii remediacji w tej specjalizacji.	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.
8 9	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Strona 122 Spis rysunków i tabel z Załącznika nr 3	Jest: Załącznik nr 3. Rysunek 1: Ścieżka dojścia do Inteligentnych Specjalizacji Powinno być: Załącznik nr 3. Rysunek 1: Ścieżka dojścia do Inteligentnych Specjalizacji	Występuje „literówka” w tytule wykresu	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie ze zgłoszona uwagą.
9 0	Anna Molenda (Urząd Statystyczny w Katowicach)	Spis rysunków i tabel z Załącznika nr 3 (str. 122)	Powinno być: Tabela 5. Inteligentna Specjalizacja Zielona gospodarka. Grupy technologii wynikające z prowadzonego Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania.....119	Brak w spisie rysunków i tabel z Załącznika nr 3 tabeli 5 ze str. 119	Uwzględniono	Zmieniono zapis dokumentu zgodnie ze zgłoszona uwagą.

9 1	Izabela Czeremcha (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Załącznik 4 – strony 123/124	W skład zespołu eksperckiego odpowiedzialnego za opracowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2021-2030 wchodzi: Obserwatorium Specjalistyczne w obszarze Technologii dla Medycyny – wskazano tylko przedstawicieli GAPR sp. z o.o. jako Lidera Obserwatorium. Proponujemy dodanie innych przedstawicieli Partnerów tworzących konsorcjum Obserwatorium Technologii dla Medycyny, który utworzyli oficjalną Grupę Ekspertów ds. czwartej generacji RIS. Informacje o osobach przedstawimy, jeśli uwaga zostanie zaakceptowana.		Uwzględniono	Zmieniono zapisy dokumentu zgodnie ze zgłoszoną uwagą.
9 2	Bogdan Traczyk (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Str. 117, Załącznik nr 3., Tabela 4, Technologie projektowania i wytwarzania w przemśle lotniczym, Podgrupy technologii	Dodać „Projektowanie i wytwarzanie nowych generacji statków powietrznych”	W Regionie istnieje potencjał w tej dziedzinie, m/in w oparciu o dotychczasowe tradycje, potencjał zmodernizowanego lotniska w Gliwicach i utworzony w tym roku na Politechnice Śląskiej kierunek „Inżynieria lotnicza i kosmonautyka”.	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Propozycja zostanie rozpatrzona przez zespół ekspercki Śląskiej Rady Innowacji i skierowana do odpowiedniego Obserwatorium Specjalistycznego.
9 3	Bogdan Traczyk (Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju sp. z o.o.)	Lista projektów flagowych	Projekt „Śląskiego Funduszu Komercjalizacji Własności Intelektualnej (SFWI)” - Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych	Dla stworzenia w/w funduszu inwestycyjnego przygotowaliśmy, w oparciu o stosowną umowę zawartą pomiędzy GAPR i Politechniką Śląską, projekt do konkursu na tzw. Pośredników Finansowych, ogłoszonego przez	Nie uwzględniono	Zaproponowane zmiany będą podlegały procedurze PPO. Zgłoszony projekt wpisuje się w cele Strategii. Proponuje się

				<p>PFR Ventures sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, jako podmiot zarządzający częścią portfela PFR Starter Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.</p> <p>Z tego względu i mając na celu dążenie do komercjalizacji i wdrożenia do gospodarki dóbr intelektualnych POLITECHNIKI w rozumieniu definicji wynikającej z treści Regulaminu Zarządzania Własnością Intelektualną Politechniki Śląskiej, posiadających zdolność bilansową i aportową w rozumieniu ustawy – Prawo o własności przemysłowej, ustawy o rachunkowości oraz kodeksu spółek handlowych, na podstawie w/w umowy GAPR miała korzystać z możliwości nabywania dóbr intelektualnych POLITECHNIKI, w okresie pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy, na zasadach w niej określonych.</p> <p>Proponuje się tę umowę implementować do niniejszego Projektu, przy czym podobne lub takie same umowy powinny być zawarte również z innymi Uczelniami Śląska, lecz przez pozostałych Inwestorów w/w SFWI. Fundusz ten natomiast powinien być zorganizowany jako</p>	<p>ich uwzględnienie do dalszego procedowania w ramach prac nad Programem Fundusze Europejskie dla Śląska, stanowiących załącznik do RIS WSL 2021-2027.</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>FIZAN (Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych) i działać zgodnie z zasadami opracowanymi przez PFR dla celów w/w konkursu na tzw. Pośredników Finansowych, lecz zarządzany powinien być przez, wybrane w drodze przetargu, profesjonalne Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, ale oczywiście z aktywnym udziałem Inwestorów SFWI.</p> <p>SFWI powinien mieć kapitalizację w wysokości 40 – 100 mln zł, przy czym przynajmniej 1% tej kwoty musi być pokryte przez jego personel zarządzający.</p> <p>Kluczowymi dla powodzenia Projektu będą oczywiście wspomniane wyżej umowy zawierane pomiędzy Inwestorami SFWI i poszczególnymi Uczelniami.</p>		
--	--	--	--	---	--	--